

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16.september 2014

Kandidatspeciale

Cand.merc.aud.

Aalborg Universitet

Lovforslag nr. L 200 om ændring af virksomhedsskatteloven

- Indgreb mod utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen ved indskud af privat gæld mv.

Udarbejdet af:

Lars Lisberg

Afleveringsdato: 6. juli 2015

Vejleder: Henrik Vestergaard Andersen

1. Indhold

1.1. English summary	3
2. Problemformulering	6
2.1. Indledning.....	6
2.2. Opgavetekst.....	7
2.3. Fortolkning	7
2.4. Hovedspørgsmål.....	8
2.5. Metodevalg.....	8
2.6. Afgrænsning	8
2.7. Motivation og struktur.....	9
2.8. Definitioner	10
3. Virksomhedsordningens generelle anvendelse	11
3.1. Indledning.....	11
3.2. Grundlæggende krav	11
3.3. Indhold	14
3.3.1 Indskudskonto	14
3.3.2 Kapitalafkastgrundlag	16
3.3.3 Kapitalafkastsats.....	17
3.3.4 Kapitalafkastet.....	17
3.3.5 Rentekorrektion.....	19
3.3.6 Øvrige konti og opgørelser.....	22
3.3.7 Den selvkontrollerende effekt	22
3.3.8 Opgørelse af virksomhedsindkomsten	26
3.3.9. Overskudsdisponering.....	27
3.3.10. Hæverækkefølgen.....	29
3.3.11 Ophør med anvendelsen af virksomhedsordningen	34
3.3.12 Virksomhedsomdannelse	34
3.4. Praktiske eksempler på anvendelse af virksomhedsordningen	35
3.4.1. Nystartet selvstændig erhvervsdrivende – tømrermester	35
3.4.2. Landmand med drift i flere år	38
3.4.3. Praktiserende læge.....	40
3.5. Delkonklusion	44
4. Lovforslag L 200 – Baggrund for indførelse og indhold	46
4.1. Baggrund for indførelsen	46
4.2. Indhold	48
4.2.1 Paragraf 1 stk 1.....	48
4.2.2 Paragraf 1 stk. 2.....	49
4.2.3 Paragraf 1 stk. 3-5	50
4.2.4 Paragraf 1 stk. 6.....	50
4.2.5 Paragraf 2 stk. 1-5	51
4.3. Gennemgang udvalgte spørgsmål og høringssvar til lovforslaget	52
4.3.1 Spørgsmål 1, 2 og 16 (Direkte spørgsmål).....	52
4.3.2 Spørgsmål 24 (Direkte spørgsmål).....	53
4.3.3 Spørgsmål 13 (Direkte spørgsmål).....	54
4.3.4 Dansk Erhverv (Høringsspørgsmål).....	55
4.3.5 Danske Advokater (Høringsspørgsmål).....	56

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

4.4. Skatteministerens ændringsforslag.....	57
4.4.1 Behandling af sikkerhedsstillelser.....	57
4.4.2 Forhøjelse af bagatelgrænse	58
4.4.3 Omgørelse	58
4.4.4 Udfasning af sikkerhedsstillelser	59
4.5. Det vedtagne lovforslag	60
4.5.1 Negativ indskudskonto.....	60
4.5.2 Sikkerhedsstillelser.....	61
4.5.3 Indkomstopgørelsen for 2014.....	64
4.6 .Konsekvenserne for case-eksemplerne	65
4.6.1 Nystartet selvstændig erhvervsdrivende.....	65
4.6.2 Landmand med drift i flere år	67
4.6.3 Praktiserende læge.....	68
4.7. Delkonklusion	70
5. Konsekvenser og perspektivering vedrørende Lovforslag L 200	72
5.1 . Drift af virksomhed i privat regi contra i selskabsregi.....	72
5.2. Løsningsforslag for case-eksemplerne	75
5.2.1 Nystartet selvstændig erhvervsdrivende.....	75
5.2.2 Landmand med drift i flere år	76
5.2.3 Praktiserende læge.....	77
5.2.3 Øvrige eksempler	78
5.2.4 Hvem rammer L 200 og hvem rammes hårdest	79
5.3.Fremtidig og anden lovgivning	81
5.4. Delkonklusion	82
6. Konklusion	84
7. Litteraturliste	88

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16.september 2014

1.1. English summary

On 11 June 2014, the Danish Government proposed the new legislation L 200 which should prevent an unintended use of the Danish term ”virksomhedsordningen”. ”Virksomhedsordningen” is a taxation model which was introduced in 1987 to allow self-employed persons to deduct their interest expenses in full. Furthermore they could consolidate their business by only paying corporation tax instead of paying the full tax when retiring from the business.

The unintended use of the ”virksomhedsordningen” was primarily based on contribution of private debt into the corporate balance sheet in order to get the full tax deduction of private interest expenses. Furthermore the instalments on the private debt could be paid by income which only had been taxed at the corporation tax rate.

The unintended use was also based on giving security in corporate assets in order to obtain a private loan. The private loan was afterwards used to finance private consumption. When the private consumption was financed by a loan, the company owner could consolidated his business by the full profit without any private withdrawal.

In order to prevent the unintended use of the ”virksomhedsordningen” L 200 included some radical changes in the use of the taxation model. To obtain the possibility of consolidation of the company with low taxed income the ”Indskudskontoen” could not become negative at the beginning or at the end of an income year. The ”indskudskonto” is a statement in which the account on how much the owner has deposited or withdrawn from the company is calculated. If the withdrawal is higher than the fiscal profit, the difference is withdrawn from the ”indskudskonto”. The ”indskudskonto” may also become negative by the contribution of private debt into the corporate balance sheet.

Legislation L 200 also included a description on how to use corporate assets as security for private loans. If such a security is established, the lower amount of the private debt and the quoted value of the security is added to company revenue.

The legislation was officially approved on 9 September 2014 with a few amendments and the date of commencement is 10 June 2014.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16.september 2014

In the time before the approval of L 200, a negative “indskudskonto” only resulted in a payment of a so-called “rentekorrektion”. The “rentekorrektion” is an interest which is calculated as a percentage of the negative “indskudskonto” and is added to the personal income and used as an interest deduction instead. L 200 also introduced the new term “rentekorrektionssatsen” which implied a higher interest rate when the “rente korrektion” was calculated. This was all done to make it less attractive to contribute private debt into the corporate balance sheet.

The legislation seemed to be a rather small adjustment of the “virksomhedsordning” but had considerable consequences for the self-employed persons. The main part of the self-employed persons had followed the rules in force and general practice for many years and during boom and recession. Due to recession, for instance within the agriculture, a lot of farmers had created some large negative “indskudskonti”, not by an unintended use of the “virksomhedsordning” but by a withdrawal which was higher than the fiscal profit. The withdrawals were typical made to pay fixed expenses.

The treatment of private loans with security on corporate assets includes also some large challenges for the self-employed persons. As mentioned before the lower amount of the private debt and the quoted value of the security is added to company revenue. On this basis the self-employed persons are taxed by an amount they have never earned and, furthermore, which is not reducing the retained earnings.

In order not to legislate retrospectively the approved legislation features the possibility of undoing the tax return of 2013. This opportunity has the largest advantage for the self-employed persons who actually had used the “virksomhedsordning” in an unintended way. They can rather easily remove the private debt from the corporate balance sheet and regain the right to only pay corporation tax instead of paying the full tax when retiring from the business.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16.september 2014

The self-employed persons, who have a negative “indskudskonto” due to a low fiscal income, are more challenged. In order to clear the negative “indskudskonto” it is necessary to make a deposit of private means into the corporate balance or to make a withdrawal of corporate debt into the private balance. The result of a withdrawal of corporate debt is a lower interest deduction of the corporate interest and furthermore payments are made by private taxed means. An ordinary clearing of a negative “indskudskonto” calls for a solid cash position, which is not present for the majority of the self-employed persons. Additionally the business loses cash to finance future growth.

The legislation was approved to prevent an unintended use of the “virksomhedsordningen”. The legislation itself has, in my opinion, some unintended consequences. The persons, who suffer the highest consequences, are typical those who have not exploited the “virksomhedsordning”. The persons, who have exploited the tax model, are typically persons with large income and in a position where they can avoid most of the consequences.

2. Problemformulering

2.1. Indledning

Ved skattereformen fra juni 2012 blev der lagt et stort fokus på lavere beskatning af arbejde dels via forhøjelse af beskæftigelsesfradraget, en forhøjelse af topskattegrænsen samt indførelsen af et særligt beskæftigelsesfradrag for enlige forsørgere. Dette skulle bidrage til øget vækst og jobskabelse via samlede skattelettelser på omkring 14 mia. kr. frem mod 2022.

Finansieringen af skattelettelserne blev fundet bredt på diverse områder blandt andet indeksregulering af afgifter, øget beskatning af fri bil samt skærpelse af reglerne for beskatning af udenlandsk indkomst hos fuldt skattepligtige til Danmark. Endelig blev der vedtaget regler med mulighed for strammere kontrol fra Skat's side, også kaldet øget efterrettelighed.

Efterretteligheden skulle sikre, at både personer og virksomheder betaler den skat de skal, til sikring af den fremtidige finansiering af skattereformen. SKAT har med den såkaldte efterrettelighed øget fokus på områder, hvor den gældende lovgivning, ikke hindrer en eventuel anvendelse til omgåelse af skattebetaling. Blandt de vedtagne forslag rettet mod efterretteligheden blev L 199 vedtaget, hvilket medførte LL § 16 E vedrørende beskatning af ulovlige aktionærlån dvs. kapitalejeres udtræk af likvider medfører øjeblikkelig beskatning hos kapitalejeren.

I juni måned 2014 fremsatte regeringen lovforslaget L200, som et indgreb mod en utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen primært ved indskud af privat gæld. For at kunne overholde regelsættet for anvendelse af virksomhedsordningen, som indførtes i 1987, kræves en regnskabsmæssig adskillelse af virksomhedens økonomi og den private økonomi. Ordningen indeholder mekanismer, som skulle sikre en selvkontrollerende effekt, det vil sige, at for eksempel indskud af privat gæld vil blive opvejet af opgjorte beløb/poster for udligning af det øgede rentefradrag mv.

Som beskrevet ovenfor er virksomhedsordningen fra 1987 og er på de væsentligste områder ikke ændret nævneværdigt siden da. Ses der på de interessenter som anvender ordningen og den omverden de skal operere i er der sket store omvæltninger. Den øgede globaliseringen har

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

bevirket et pres på danske virksomheder og deres konkurrencesituation. Derfor har danske politikere ændret væsentlig på andre skatteforhold blandt andet en væsentlig nedsættelse af selskabsskatteprocenten. Endvidere har en finanskrise ændret væsentlig i fastsættelse af renteniveauet for udlån til private contra renteniveauet på det generelle kapitalmarked

Indgrebet skal ses som et resultat af den gradvise nedsættelse af selskabsskatteprocenten samt udviklingen i renteniveauet på bankgæld contra fastsættelsen af den såkaldte kapitalafkastsats i virksomhedsordningen. Disse forhold har bevirket at den oprindelige selvkontrollerende effekt fra 1987 ikke længere sikrer en ”korrekt” skatteopgørelse.

2.2. Opgavetekst

Ovenstående giver anledning til at analysere på følgende: *”Lovforslag nr. L 200 om ændring af virksomhedsskatteloven; Indgreb mod utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen ved indskud af privat gæld mv.”* Særligt rettet mod baggrunden for indførelsen, indholdet af lovforslaget, konsekvenserne for dem som har anvendt virksomhedsordningen i henhold til gældende regler samt hvilke muligheder, der kan rette op på lovforslagets uhensigtsmæssige konsekvenser.

2.3. Fortolkning

Formålet med denne opgave er først at give et grundlæggende indblik i anvendelse af virksomhedsordningen og dets regelsæt. Dette vil blandt andet ske ved inddragelse af opstillede eksempler for 3 selvstændige erhvervsdrivende; dels en nystartet tømrermester, en landmand samt en praktiserende læge. De 3 selvstændige erhvervsdrivende vil efterfølgende blive anvendt som gennemgribende cases til at analysere på indholdet og konsekvenser af Lovforslag L 200.

Opgaven vil også indeholde en gennemgang af udvalgte høringssvar til det fremsatte lovforslag. Høringssvarene er typisk afgivet af interesseorganisationer, hvis medlemmer bliver påvirket af det fremsatte lovforslag, og vil derfor være afspejlet af gruppens interesser. Ændringsforslag vil blive gennemgået og sammenholdt med kommentarer hertil fra Skatteministeriet.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

2.4. Hovedspørgsmål

Ovenstående giver anledning til følgende hovedspørgsmål:

- Hvorfor fremsættes Lovforslag L 200 – ændringer af virksomhedsordningen
- Indhold og konsekvenser af Lovforslag L 200
- Har Lovforslag L 200 ramt de ønskede personer

I tilknytning til ovenstående hovedspørgsmål er der en række underspørgsmål, som ligeledes ønskes belyst:

- Kan der reparereres på Lovforslag L 200's konsekvenser
- Kan Lovforslag L 200 sammenlignes med anden lovgivning

2.5. Metodevalg

Denne opgave vil blive udarbejdet via en grundlæggende gennemgang af virksomhedsordningen samt de formelle krav til anvendelse af denne. Dette vil blandt andet ske ved inddragelse af eksempler og hvis muligt inddragelse af afgørelser inden for området.

Lovforslag L 200 og dets indvirkning vil herefter blive analyseret dels via en gennemgang af lovgivningen og praksis inden det nye lovforslags fremsættelse, dels via en gennemgang af de enkelte elementer i Lovforslag L 200 samt via gennemgang af opstillede cases med eksempler på Lovforslag L 200 tilsigtede og utilsigtede konsekvenser på de selvstændige erhvervsdrivende som anvender virksomhedsordningen.

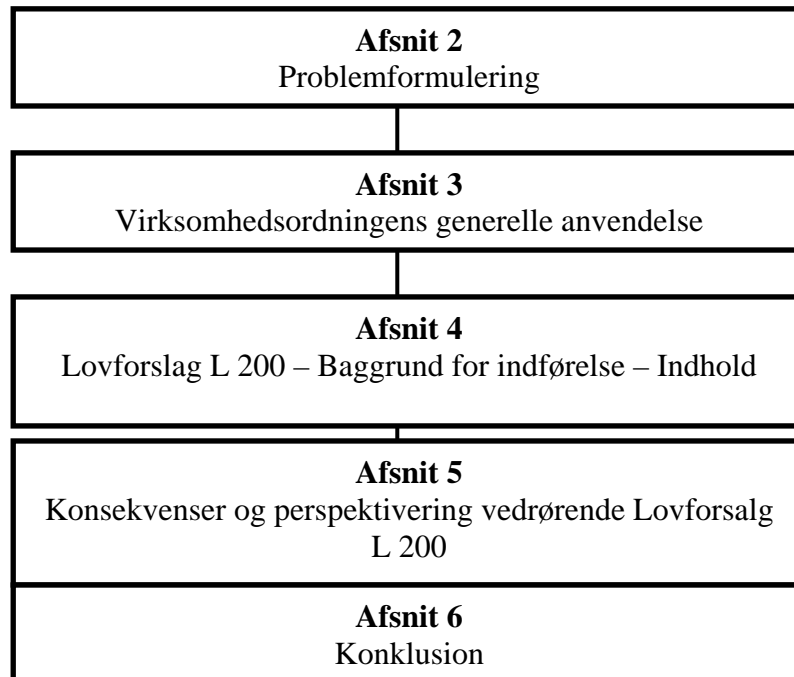
2.6. Afgrænsning

Nedenfor er der redegjort for de afgrænsninger, som bliver gældende for opgaven.

Der vil blive afgrænset fra en beskrivelse af virksomhedsskattelovens bestemmelser vedrørende kapitalafkastordningen, som er en forenklet udgave af virksomhedsordningen med færre krav til opdelingen af bogholderi og færre krav til skattemæssige opgørelser.

2.7. Motivation og struktur

Nedenfor vises en oversigt over opgavens opbygning.

Som det fremgår af ovenstående strukturmodel er opgaven inddelt i 6 hovedafsnit. Afsnit 2 indeholder opgavens problemformulering samt definitioner af begreber og termer, der ofte anvendes i opgaven.

Afsnit 3 vil indeholde en generel beskrivelse af virksomhedsordningens regelsæt og dets anvendelse. Der vil blandt andet blive kigget nærmere på krav for anvendelse, anvendelse i praksis fra driftsregnskab til skatteoptimering samt inddragelse af ovenfornævnte gennemgående cases

Afsnit 4 vil indeholde en gennemgribende analyse af enkeltdelene af Lovforslag L 200 samt en sammenligning af det fremsatte lovforslag med den endelige vedtagne lov nr 992 af 16. september 2014. Analysen vil blandt andet inddrage en gennemgang af udvalgte hørings svar til lovforslaget.

Afsnit 5 vil via ovenfornævnte gennemgående cases sættes fokus på, hvilke konsekvenser Lovforslag L 200 har for de berørte selvstændige erhvervsdrivende. Dels dem som rammes uden at have anvendt virksomhedsordningen i utilsigtet retning og dem som ændringen af

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16.september 2014

virksomhedsordningen var rettet imod. Afsnittet vil indeholde en sammenligning af de fremadrettede konsekvenser ved drift af virksomhed i personlig regi contra selskabsform. Endvidere vil der rettes fokus mod, hvilke muligheder der findes for at reparere på Lovforslag L 200's konsekvenser.

Afsnit 6 vil indeholde opgavens konklusion. Der vil i de enkelte afsnit være en delkonklusion som opfølges af en afsluttende konklusion sidst i opgaven.

Informationsindsamlingen til specialet er afsluttet ultimo marts 2015.

2.8. Definitioner

Nedenstående begreber og forkortelser vil ofte blive anvendt i opgaven, hvorfor de kort er defineret nedenfor.

VSO: Virksomhedsordningen

PSL: Personskatteloven

VSL: Virksomhedsskatteloven

3. Virksomhedsordningens generelle anvendelse

3.1. Indledning

Med virkning fra indkomståret 1987 blev reglerne i virksomhedsskatteloven vedtaget og den såkaldte virksomhedsordning blev indført. Virksomhedsordningen blev indført som følge af en radikal ændring af det danske skattesystem, som betød, at den skattepligtige ikke længere kun skulle beskattes af den opgjorte skattepligtige indkomst, men også ud fra opgjort kapitalindkomst mv.. Der indførtes også tillægsskatter såsom topskat og mellemskat.

Ændringen af skattesystemet gjorde, at selvstændige erhvervsdrivende efter det nye skattesystem ikke vil have fuldt fradrag for renteudgifter, hvilket var et brud på det almindelige princip om at erhvervsmæssige omkostninger vil kunne fradrages ved indkomstopgørelsen¹. Virksomhedsordningen giver den selvstændige mulighed for at fradrage virksomhedens renteudgifter i indkomstopgørelsen inden der beskattes som personlig indkomst.

Med virksomhedsordningen fulgte også muligheden for, at selvstændige erhvervsdrivende med svingende indkomster kunne udjævne beskatningen over en årrække ved at benytte ordningens muligheder for at spare op i virksomheden. Opsparingen i virksomheden sker ved at undlade at trække hele overskuddet ud privat og derved lade det resterende overskud beskattes med den gældende selskabsskatteprocent. Ved hjælp heraf sker der kun beskatning efter personskatteloven på den del af overskuddet som tages ud privat, hvilket kan sidestilles med en kapitalejers lønindkomst fra et selskab, hvor løn fragår i overskuddet og resultatet før skat ligeledes beskattes med selskabsskatteprocenten

3.2. Grundlæggende krav

Anvendelsen af virksomhedsordningen er frivillig, dog er der visse krav, som skal opfyldes for at en selvstændig erhvervsdrivende kan anvende ordningen. Virksomhedsskattelovens § 1 stk. 1 påpeger, at skattepligtige personer, der ønsker at anvende ordningen, skal være selvstændige erhvervsdrivende, hvilket vil sige, at driften skal ske for egen regning og risiko og der skal være tale om erhvervsvirksomhed. I bemærkningerne til loven er oplistet eksempler

---

¹ Bemærkninger til lovforslaget – LFF nr 107 – Indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdrivende

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16.september 2014

på erhvervsvirksomhed såsom udlejning af fast ejendom, liberale erhverv samt skattepligtige som deltager i virksomhed drevet som interessentskab og kommanditselskab. De nye P/S såkaldte partnerselskaber vil også være omfattet af begrebet erhvervsvirksomhed. Modsætningsvis kan virksomhedsordningen ikke anvendes på fx anparts- og udlejningsvirksomheder med mere end 10 ejere og hvor ejer ikke deltager væsentligt i virksomhedens drift²

At virksomheden drives for egen regning og risiko har gennem tiden medført en række sager hos domstolene. Domstolene har skullet afgøre om den skattepligtige reelt var i et lønmodtagerforhold og derfor ikke drev erhvervsvirksomhed. I de fleste tilfælde er sondringen ikke så svær såfremt den skattepligtige modtager vederlag for arbejdet og det udføres ud fra instrukser fra arbejdsgiveren. Som ovenfor nævnt er der dog tvivlssager, hvor en afgrænsning om den skattepligtige er lønmodtager eller erhvervsdrivende ikke er så ligetil. Typisk skal den skattepligtige påvise at indkomsten er afhængig af ham afholdte omkostninger samt en stor usikkerhed omkring indkomstens størrelse.

SKAT har offentliggjort besvarelse af bindende svar i SKM2012.261.SR vedrørende en læges arbejde udført for privat hospital på konsulentbasis. Lægen ønskede at fakturere det udførte arbejde som selvstændig erhvervsdrivende via virksomhedsordningen. Skatteministeriet svarede afkræftende på ønsket om at anvende virksomhedsordningen, da man ikke anså lægen for at være selvstændig erhvervsdrivende. Spørgeren havde i sin sagsfremstilling lagt vægt på at man påtænkte at købe udstyr til udførelsen af det aftalte konsulentarbejde. I sin afgørelse lagde Skatteministeriet vægt på følgende forhold:

- Det er hospitalet, der har kontakten til patienterne, og som står for alt det administrative arbejde i forhold til dem
- Spørger er underlagt en vis form for instruktionsbeføjelse, som ikke er sædvanlig i erhvervsforhold
- Spørgers udgifter til kontorhold, hverken efter art eller omfang adskiller sig væsentligt fra, hvad der er normalt for en lønmodtager
- Der er tale om en løbende tilknytning, og at spørger og hospitalet har et gensidig opsigelsesvarsel på 1 måned. til ophør den sidste i en måned

---

² SkatteOrientering – artikel 102, Ole Aagesen – Revifora 201 – side 9

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

- Selvom spørger påtænker at købe den såkaldte arbejdsstation, er det efter Skatteministeriets opfattelse ikke tilstrækkelig til at medføre, at spørger dermed skal betragtes som selvstændig erhvervsdrivende.

Der skal endvidere være en regnskabsmæssig adskillelse af virksomheds – og privatøkonomi således der kan opgøres en virksomhedsindkomst i henhold til bogføringslovens krav. Som nævnt ovenfor er der tale om en frivillig ordning og det er således den skattepligtige frit at til- og fravælge ordningen for de enkelte indkomstår. Tilvælges virksomhedsordningen skal ordningen dog anvendes for hele året og for hele virksomheden³. Såfremt den skattepligtige driver flere virksomheder vil virksomhedsordningen skulle anvendes for alle virksomheder, hvilket også er gældende såfremt ægtefæller driver flere virksomheder jf. virksomhedsskatte-lovens § 2 stk 3 og 4.

Såfremt krav for anvendelse af virksomhedsordningen ikke overholdes vil den skattepligtige for det pågældende indkomstår blive beskattet efter personskattelovens regelsæt og der kan således ikke opnås fordel af virksomhedsordningens mulighed for fuld fradrag af erhvervs-mæssige renter samt resultatudjævningen.

---

³ Virksomhedsskatteoven § 2 stk 2

3.3. Indhold

Når de grundlæggende krav er overholdt og den selvstændige erhvervsdrivende har valgt at anvende virksomhedsordningen skal der dels i forbindelse med indtræden samt i forbindelse med årsafslutningen udarbejdes opgørelser og konti, hvor transaktioner mellem virksomhedsordningen og privatøkonomien håndteres.

3.3.1 Indskudskonto

Ved indtræden i virksomhedsordningen skal den selvstændige opgøre den såkaldte indskudskonto, som opgøres ved begyndelsen af regnskabsåret eller ved opstart midt i et regnskabsår, så på dette tidspunkt⁴. Værdien opgøres som værdien af virksomhedens aktiver fratrukket virksomhedens gæld. Indskudskontoen er således et udtryk for, hvor stort et kapitalindskud den skattepligtige har indskudt i virksomheden af allerede beskattede midler og som kan hæves skattefrit efterfølgende⁵

I henhold til virksomhedsskatteovens § 3 stk 6 reguleres den opgjorte indskudskonto efterfølgende kun med indskud fra den skattepligtige, der bogføres som kapitalindskud dvs en forøgelse af indskudskonto eller som fradrag i indskudskontoen ved overførsel af værdier til den skattepligtige udover opgjort overskud.

I forbindelse med opgørelsen af værdien af indskudskontoen er der særlige regler i virksomhedsskatteoven som anvendes ved værdiansættelsen af aktiverne og hvilke aktiver der medtages. Som udgangspunkt medtages alle aktiver, som anvendes erhvervsmæssigt af virksomheden dog med undtagelse af primært aktiebeholdninger. Værdiansættelsen sker for størstedelen af aktiverne med udgangspunkt i de skattemæssige nedskrevne værdier, hvilket for eksempel for driftsmidler vil være saldo værdien. Fast ejendom kan jf. virksomhedsskatteovens § 3 stk 4 medtages til enten anskaffelsessummen eller den fastsatte ejendomsværdi. For øvrige løsøre genstande anvendes handelsværdier.

Virksomhedens gældsposter medtages til kursværdien som for de fleste gældsposter såsom bankgæld og leverandørgæld vil være den bogførte restgæld, dog vil en eventuel prioritets-

---

⁴ SkatteOrientering – artikel 102, Ole Aagesen – Revifora 201 – side 12

⁵ Bemærkninger til lovforslaget – LFF nr 107 – Indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdrivende, § 3

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

gæld med variabelrente ikke kunne medtages til bogført restgæld, da denne ikke kan indfries til kurs 100, hvorfor der skal korrigeres herfor.

Indskudskontoen kan opgøres med negativ værdi og er således et udtryk for at der er skudt mere gæld ind i virksomheden end aktiver. Som udgangspunkt vil den skattepligtige således skulle opgøre en såkaldt rentekorrektion, hvilket uddybes senere i specialet. Kan den skattepligtige godtgøre at al indskudt gæld er erhvervsmæssig kan indskudskonto dog nulstilles. Ved indskud af driftsmidler fx biler vil der typisk være et bagvedliggende billån, hvor det er relativt simpelt at dokumentere den erhvervsmæssige gæld. Dog kan der være tvivlstilfælde ved indskud af kassekreditter, hvor den skattepligtige skal rejse bevisbyrden for at negativ saldo kan henledes til den erhvervsmæssige del.

Virksomhedsskattelovens § 3 stk. 7 indeholder en værnsregel for at indgå spekulation i virksomhedsordningens frihed til ind- og udtræden af ordningen. Denne regel er indført for at undgå at skattepligtige kan forøge deres indskudskonto med kapitalgevinster på typisk fast ejendom. § 3 stk. 7 siger, at såfremt den skattepligtige har anvendt virksomhedsordningen for sin virksomhed indenfor de seneste 5 år og efterfølgende genindtræder skal fast ejendom sættes til den første anvendte værdi ved indtræden i virksomhedsordningen.

Eksempel på opgørelse af indskudskonto.

	Eks. 1	Eks. 2
Ejendom (ejendomsværdi)	3.000.000	1.750.000
Driftsmidler (nedskrevet saldo værdi).....	150.000	150.000
Varelager	250.000	250.000
Aktiver i alt	3.400.000	2.150.000
Prioritetsgæld	1.500.000	1.500.000
Banklån.....	550.000	550.000
Kassekredit	500.000	500.000
Passiver i alt	2.550.000	2.550.000
Indskudskonto	850.000	-400.000

Figur 1

Ovenstående tabel viser opgørelse af indskudskonto, hvor eksempel 1 opgøres med positiv indskudskonto på 850.000 kr. ved indtræden dvs. at den selvstændige erhvervsdrivende kan hæve 850.000 kr. skattefrit fra virksomheden.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Eksempel 2 viser en negativ indskudskonto ved indtræden som kan nulstilles såfremt al gæld er erhvervsmæssig.

3.3.2 Kapitalafkastgrundlag

Virksomhedsskattelovens § 8 definerer, hvorledes kapitalafkastgrundlaget opgøres og opgørelsen skal ske ved hvert indkomstårs begyndelse, hvor virksomhedsordningen anvendes. Kapitalafkastgrundlaget vil således ændres år for år da værdien ikke fastfryses som ved opgørelsen af indskudskontoen. Kapitalafkastgrundlaget opgøres ligesom for indskudskonto som virksomhedens aktiver fratrukket gæld. Værdiansættelsen af aktiver og gæld følger principperne fra indskudskontoen dog med en afvigelse vedrørende fast ejendom. Fast ejendom skal som hovedregel medtages til kontant anskaffelsessum med tillæg af efterfølgende forbedringer. Dog kan ejendomme anskaffet før 1/1 1987, det vil sige før virksomhedsskattelovens ikrafttrædelse, medtages til ejendomsvurderingen pr 1/1 1986 den såkaldte 18. alm. vurdering.

Som nævnt ovenfor skal kapitalafkastgrundlaget reguleres hvert år og er således en løbende opgørelse over den skattepligtiges bundne egenkapital i virksomheden. Egenkapitalen reguleres løbende med påvirkning fra følgende poster⁶:

- Indskud og hævnings
- Virksomhedens resultat
- Ændring i værdiansættelse af aktiver og gæld
- Skattemæssig nedskrivning af goodwill
- Saldo for hensat til senere hævning
- Saldo på mellemregningskonto med indehaver

---

⁶ SkatteOrientering – artikel 102, Ole Aagesen – Revifora 201 – side 12

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Eksempel på opgørelse af kapitalafkastgrundlag.

	Eks. 1	Eks. 2
Ejendom (anskaffelsessum).....	2.500.000	1.750.000
Driftsmidler (nedskrevet saldværdi).....	100.000	100.000
Varelager	250.000	250.000
Aktiver i alt	2.850.000	2.100.000
Prioritetsgæld	1.100.000	1.200.000
Banklån.....	500.000	550.000
Kassekredit	500.000	500.000
Passiver i alt	2.100.000	2.250.000
Kapitalafkastgrundlag	750.000	-150.000

Figur 2

3.3.3 Kapitalafkastsats

Kapitalafkastsatsen anvendes til brug for beregning af kapitalafkastet, som findes som kapitalafkastgrundlaget ganget med kapitalafkastsatsen. Virksomhedsskattelovens § 9 definerer hvorledes kapitalafkastsatsen skal opgøres. Det skal bemærkes, at opgørelsesmetoden for kapitalafkastet blev ændret ved lov med ikrafttræden pr 1/1 2013, hvor metoden for opgørelsen er gjort mere simpel. Tidligere blev beregningen foretaget på baggrund af en effektiv obligationsrente, hvor den nu beregnes ud fra en fastsat kassekreditrente. Den tidligere opgørelsesmetode havde vist sig ikke at blive anvendt som foreskrevet i loven, hvorfor satsen var blevet beregnet for højt. Kapitalafkastsatsen blev eksempelvis nedsat for indkomståret 2010 fra 4% til 2%.

Afkastsatsen har siden 1987 været anvendt til brug for både opgørelse af kapitalafkastet og rentekorrektionen og konsekvenserne af en generel nedsættelse heraf vil blive uddybet senere i specialet.

3.3.4 Kapitalafkastet

Kapitalafkastet er forrentningen af den selvstændige erhvervsdrivendes investerede kapital i virksomheden og beregnes som kapitalafkastgrundlaget ganget med afkastsatsen. Kapitalafkastet kan sidestilles med afkastet ved en alternativ investering af den i virksomheden investe-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

rede kapital. I forbindelse med overskudsdisponeringen vil kapitalafkastet fragå det opgjorte skattepligtige resultat, der skal beskattes som personlig indkomst med beregning af AM-bidrag, og i stedet beskattes som kapitalindkomst. Kapitalafkastet flyttes fra personlig indkomst med en marginal beskatning på op til ca. 56% til en beskatning som kapitalindkomst med en beskatning på ca. 33%

Virksomhedsskattelovens § 7 indeholder bestemmelserne for beregningen af kapitalafkastet og afkastet kan ikke beregnes såfremt afkastgrundlaget er negativ. Kapitalafkastet kan endvidere ikke overstige årets skattepligtige overskud og såfremt der er medarbejdende ægtefælle kan afkastet ikke overstige overskuddet fratrukket overførsel til ægtefællen. Sluttelig vil der skulle opgøres et forholdsmæssig kapitalafkast for virksomheder hvis regnskabsperiode er under 12 mdr. – typisk i opstartsåret.

Ved opgørelsen af kapitalafkastet skal virksomhedsskattelovens § 4 inddrages vedrørende opgørelsen af det såkaldte finansielle kapitalafkast. Det finansielle kapitalafkast skal beregnes for at hindre, at virksomhedsejere indskyder værdipapirer såsom obligationer og pantebreve i virksomhedsordningen og lader afkastet opspare i virksomheden med en foreløbig skatteprocent svarende til selskabsskatteprocenten, som i 2014 udgør 24,5%. Det finansielle kapitalafkast opgøres som en forholdsmæssig fordeling mellem de finansielle aktiver og kapitalafkastgrundlaget. Det opgjorte beløb anses som hævet i året og indskudt på indskudskonto såfremt det ”ordinære” kapitalafkast er opsparet⁷.

Det skal bemærkes, at en opsparing af kapitalafkastet ikke er tilrådeligt da der ved en efterfølgende hævning ikke sondres mellem opsparet kapitalafkast og opsparet ”ordinære” overskud. Kapitalafkastet vil således indgå i grundlaget for topskat og AM-bidrag med beskatning op til 56% mens hævning af det pågældende indkomstårs kapitalafkast kun beskattes som kapitalindkomst.

---

⁷ SkatteOrientering – artikel 102, Ole Aagesen – Revifora 201 – side 17

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Eksempel på beregning af kapitalafkast

	Eks. 1	Eks. 2
Ejendom (anskaffelsessum).....	2.500.000	1.750.000
Driftsmidler (nedskrevet saldværdi).....	100.000	100.000
Varelager	250.000	250.000
Aktiver i alt	2.850.000	2.100.000
Prioritetsgæld	1.100.000	1.200.000
Banklån.....	500.000	550.000
Kassekredit.....	500.000	500.000
Passiver i alt	2.100.000	2.250.000
Kapitalafkastgrundlag	750.000	-150.000
Beregnet kapitalafkast (2% 2014)	15.000	-3.000
Overskud iht VSO	100.000	100.000
Kapitalafkast iht VSL §7	15.000	0

Figur 3

Som det ses af ovenstående eksempel 2 sættes kapitalafkastet til 0 såfremt kapitalafkastgrundlaget er negativt. I eksempel 1 ses at det beregnede kapitalafkast ikke overstiger årets opgjorte overskud i henhold til VSO hvorfor det fastsættes til 15.000 kr. Havde overskuddet kun været 10.000 kr. ville kapitalafkastet maksimalt kunne udgøre de 10.000 kr.

3.3.5 Rentekorrektion

Som beskrevet tidligere skal den selvstændige erhvervsdrivende ved indtræden i virksomhedsordningen opføre en indskudskonto, der giver et overblik over, hvor meget der er indskudt af beskattede midler i virksomheden. Såfremt indskudskonto er negativ og ikke kan nulstilles skal der beregnes en såkaldt rentekorrektion. Negativ indskudskonto ved indtræden er udtryk for indskud af gæld, som ikke kan henledes til de erhvervsmæssige aktiver og som samtidig overstiger værdien heraf. Såfremt indskudskonto bliver negativ i senere indkomstår er det udtryk for enten overførsel af privat gæld til virksomhedsordningen eller udtryk for private udtræk udover virksomhedens overskud – indehaver har således lånt af virksomheden.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Renteudgifterne til disse lån vil blive fradraget i virksomhedens overskud inden disponering til personlig indkomst og opsparing og har således en højere skattemæssig værdi end hvis der var optaget et privatlån. Renter fra private lån fradrages kun som kapitalindkomst ved skatteberegningen. Rentekorrektion er indført til at forhindre denne øgede skattemæssige værdi af renter som reelt vedrører private lån⁸.

Der skal beregnes rentekorrektion i 2 tilfælde dels når indskudskonto primo eller ultimo er negativ jf. virksomhedsskattelovens § 11 stk. 1 eller når der i samme indkomstår er foretaget hævning og indskud på indskudskontoen.⁹

Den tekniske beregning, ved negativ indskudskonto, tager udgangspunkt i kapitalafkastsatsen ganget med den største negative saldo af indskudskonto primo/ultimo, men kan dog ikke overstige det mindste af følgende:

- Største negative kapitalafkastgrundlag primo/ultimo ganget afkastsatsen
- Virksomhedens nettorenteudgifter forhøjet/nedsat med kursgevinster og tab

Det vil sige at er kapitalafkastgrundlaget positivt eller 0 primo og ultimo beregnes der ingen rentekorrektion. Dette skyldes, at kapitalafkastgrundlaget er en opgørelse over den selvstændige erhvervsdrivendes løbende egenkapital i virksomheden som påvirkes af overskud og værdistigninger. Indskudskonto påvirkes ikke heraf og en konsolidering af virksomheden vil derfor ikke løbende reducere en negativ indskudskonto, som det er tilfældet med kapitalafkastgrundlaget.

Eksempel på opgørelse af rentekorrektion efter VSL § 11 stk 1

	Eks. 1.	Eks. 2	Eks. 3	Eks. 4
Indskudskonto, primo	-190.000	-190.000	-150.000	-75.000
Indskudskonto, ultimo	-210.000	-210.000	-125.000	50.000
Kapitalafkastgrundlag, primo	-170.000	-100.000	-115.000	-50.000
Kapitalafkastgrundlag, ultimo	-250.000	-75.000	-175.000	40.000
Beregningsgrundlag	-210.000	-100.000	-150.000	-50.000

⁸ Juridisk vejledning – Virksomhedsordningen – Afsnit C.C.5.2.11

⁹ Juridisk vejledning – Virksomhedsordningen – Afsnit C.C.5.2.11

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Rentekorrektion (2%)	4.200	2.000	3.000	1.000
Nettorenteudgifter	3.000	3.000	3.000	3.000
Faktisk rentekorrektion	3.000	2.000	3.000	3.000

Figur 4

I ovenstående tabel ses det i eksempel 1, at både indskudskonto og kapitalafkastgrundlag primo/ultimo alle er negative. Her er beregningsgrundlaget negativ indskudskonto ultimo da det er det største negative beløb af indskudskonto primo/ultimo og ikke overstiger det største negative grundlag primo/ultimo på kapitalafkastgrundlaget. Den faktiske rentekorrektion ned-sættes dog fra 4.200 kr til nettorenteudgifter i virksomheden på 3.000 kr.

I eksempel 2 er indskudskonto og kapitalafkastgrundlag primo/ultimo igen alle negative. Dog er beregningsgrundlaget her kapitalafkastgrundlaget primo, da dette er den største negative værdi af kapitalafkastgrundlag primo/ultimo og samtidig en mindre negativ værdi end indskudskonto primo/ultimo.

Beregningsgrundlag i eksempel 3 er indskudskonto primo. Indskudskonto primo er største negative beløb af indskudskonto primo/ultimo og samtidig opgjort med mindre negativ værdi end kapitalafkastgrundlaget primo og ultimo.

I det sidste eksempel er indskudskonto ultimo og kapitalafkastgrundlag ultimo positive mens indskudskonto primo og kapitalafkastgrundlag er negative. Det vil sige, at der skal vælges den mindste negative værdi af disse; altså kapitalafkastgrundlaget primo.

Ved hævning og indskud på indskudskontoen i samme år skal der endvidere beregnes rentekorrektion, hvilket skal ske i henhold til virksomhedsskattelovens § 11 stk 2, såfremt brutto hævningen resulterer i en hævning på egenkapitalen. Rentekorrektionen opgøres som afkast-satsen ganget med det mindste beløb af hævningen eller indskuddet på indskudskontoen.

Den samlede værdi af rentekorrektionen efter virksomhedsskattelovens § 11 stk. 1 og 2 til-lægges den personlige indkomst og fradrages som kapitalindkomst.

3.3.6 Øvrige konti og opgørelser

Udover de ovenfor beskrevne begreber i virksomhedsordningen vil det i forbindelse med selve bogføringen være nødvendigt med konti til styring af indskud og hævninger og til håndtering af overskudsdisponeringen.

Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende har lønindkomst, der indsættes på virksomhedens kassekredit, vil denne enten kunne bogføres som indskud i virksomheden, det vil sige som en forøgelse af egenkapitalen eller på en mellemregningskonto med indehaveren. Bogføres der på mellemregningen vil indskuddet efterfølgende kunne hæves ud af virksomheden uden beskatning. Betales der private udgifter via virksomhedens kassekredit vil sådanne skulle føres som en hævning i virksomheden, det vil sige en reduktion af egenkapitalen, med deraf følgende beskatning. Alternativt kan de private udgifter modposteres på mellemregningskonto og modregnes indskuddet af lønindtægten. Opstår der en debetsaldo på mellemregningskonto, som er et udtryk for lån i virksomheden, vil denne skulle udlignes via hævningerne i samme takt som debetsaldoen opstår¹⁰.

Den selvstændige erhvervsdrivende vil også skulle opføre konto for opsparet overskud og en konto for hensættelse til senere hævning. Opsparet overskud og hensættelse til senere hævning opgøres ved overskudsdisponeringen. Opsparet overskud er det overskud fra året som ikke er hævet og som beskattes med gældende selskabsskatteprocent, mens hensættelse til senere hævning er udtryk for en yderligere skattemæssig hævning udover de regnskabsmæssige opgjorte hævninger.

3.3.7 Den selvkontrollerende effekt

Begrebet den selvkontrollerende effekt er et udtryk for virksomhedsordningens værn mod skattepligtiges indskud af privat gæld med deraf øget skatteværdi af renteudgifter. Såfremt der indskydes privat gæld vil det opgjorte kapitalafkastgrundlag reduceres med værdien af gælden og det opgjorte kapitalafkast som overføres fra personlig indkomst til kapitalindkomst vil samtidig blive reduceret.

---

¹⁰ SkatteOrientering – artikel 102, Ole Aagesen – Revifora 201 – side 11

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Eksempel på selvkontrollerende effekt – positiv egenkapital

Rente indskudt gæld 2% - kapitalafkastsats 2%	Med privat gæld	Uden privat gæld
Aktiver	1.500.000	1.500.000
Passiver	1.000.000	500.000
Kapitalafkastgrundlag	500.000	1.000.000
Indskudskonto	500.000	1.000.000
Resultat før renter	400.000	400.000
Nettorenteudgifter	20.000	10.000
Resultat efter renter	380.000	390.000
Resultat efter renter	380.000	390.000
Kapitalafkast	-10.000	-20.000
Personlig indkomst	370.000	370.000
Beregnet kapitalafkast	10.000	20.000
Privat renteudgift	0	-10.000
Kapitalindkomst i alt	10.000	10.000

Figur 5

Som det ses af ovenstående bevirker det lavere kapitalafkastgrundlag, som følge af indskud af privat gæld, et lavere kapitalafkast der udligner rentefradraget af de private renter i virksomheden. Personlig indkomst og kapitalindkomst bliver samme beløb som følge af den selvkontrollerende effekt.

Den selvkontrollerende effekt mister dog imidlertid sin virkning såfremt kapitalafkastgrundlaget og indskudskonto er negativ, da der så ikke beregnes kapitalafkast og et indskud af privat gæld vil således ikke reducere kapitalafkastet. Indskud af privat gæld vil dog øge den ne-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

gative indskudskonto og den beregnede rentekorrektionen vil således forøges og den selvkontrollerende effekt genoprettes.

Eksempel på selvkontrollerende effekt – negativ egenkapital

Rente indskudt gæld 2% - kapitalafkastsats 2%	Med privat gæld	Uden privat gæld
Aktiver	1.000.000	1.000.000
Passiver	1.500.000	1.000.000
Kapitalafkastgrundlag	-500.000	0
Indskudskonto	-500.000	0
Resultat før renter	400.000	400.000
Nettorenteudgifter	30.000	20.000
Resultat efter renter	370.000	380.000
Resultat efter renter	370.000	380.000
Kapitalafkast	0	0
Rentekorrektion	10.000	0
Personlig indkomst	380.000	380.000
Beregnet kapitalafkast	0	0
Privat renteudgift	0	10.000
Rentekorrektion	-10.000	0
Kapitalindkomst i alt	-10.000	-10.000

Figur 6

Eksemplet viser, at den selvkontrollerende effekt opretholdes via beregning af rentekorrektionen som tillægges den personlige indkomst og fradrages som kapital indkomst. Der opnås således ingen fordel ved indskud af privat gæld.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Såfremt den indskudte private gæld forrentes med en højere rentesats end kapitalafkastsatsen kan hverken en reduktion i kapitalafkastet eller en forhøjet rentekorrektion dog opretholde den selvkontrollerende effekt. De medtagne renter i virksomhedsordningen af den private indskudte gæld vil altid opgøres med et større beløb end det opgjorte kapitalafkast eller rentekorrektion af den indskudte private gæld.

Eksempel på manglende selvkontrollerende effekt – negativ egenkapital

Rente indskudt gæld 4% - kapitalafkastsats 2%	Med privat gæld	Uden privat gæld
Aktiver	1.000.000	1.000.000
Passiver	1.500.000	1.000.000
Kapitalafkastgrundlag	-500.000	0
Indskudskonto	-500.000	0
Resultat før renter	400.000	400.000
Nettorenteudgifter	60.000	40.000
Resultat efter renter	340.000	360.000
Resultat efter renter	340.000	360.000
Kapitalafkast	0	0
Rentekorrektion	10.000	0
Personlig indkomst	350.000	360.000
Beregnet kapitalafkast	0	0
Privat renteudgift	0	-20.000
Rentekorrektion	-10.000	0
Kapitalindkomst i alt	-10.000	-20.000

Figur 7

Af eksemplet kan det ses, at indskud af privat gæld med en højere rentesats end kapitalafkastsatsen bevirker en lavere personlig indkomst end hvis gæld var i privat regi. Der opnås her-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

med en større skattemæssig værdi af de private renter, da de fradrages i personlig indkomst med beskatning op til 56% mod beskatning af kapitalindkomst med 33%

3.3.8 Opgørelse af virksomhedsindkomsten

Efter opgørelsen af indskudskonto, kapitalafkastgrundlag, kapitalafkast mv. skal den selvstændige erhvervsdrivende i forbindelse med regnskabsaflæggelsen opgøre virksomhedens indkomst til beskatning. Virksomhedens skattepligtige indkomst opgøres efter VSL § 6 stk 1 hvor alle virksomhedens indtægter og udgifter medregnes¹¹. Opgørelsen af den skattepligtige indkomst sker efter skattelovgivningens almindelige regler med følgende undtagelser;

- Der skal ske fuld renteperiodisering
- Der skal ske beregning af rentekorrektion

Renteperiodiseringen skal sikre, at påløbne renteindtægter og renteudgifter vedrørende det relevante indkomstår medtages ved indkomstopgørelse uanset om renterne er forfaldne.¹² Modsætningsvis gælder det for renter i privatøkonomien, hvor der som udgangspunkt ikke må foretages periodisering af renterne da de skal behandles efter Ligningslovens § 5 stk 1¹³.

Specielt ved indtræden i virksomhedsordningen kan en renteperiodisering give lidt ekstra arbejde. Dette skyldes, at den del af renterne som forfalder efter indtræden, men vedrører perioden før indtræden skal medtages som kapitalindkomst og ikke som en del af virksomhedsindkomsten. Fremadrettet er der tale om en ren periodeafgrænsningspost, hvor renter med forfald efter regnskabsafslutningen, men som vedrører perioden for det pågældende regnskabsår, skal medtages som en skyldig post i regnskabet og udgiftsføres som renter.

Rentekorrektionen vil, som omtalt i tidligere afsnit, skulle tillægges direkte til den personlige indkomst og fradrages som kapitalindkomst.

Ved regnskabsafslutningen skal der også tages højde for krav på refusioner som den selvstændige erhvervsdrivende har overfor virksomheden. Her tænkes der på afholdte udgifter,

---

¹¹ Lærebog om indkomstskat, 14 udgave – side 219

¹² SkatteOrientering – artikel 102, Ole Aagesen – Revifora 201 – side 22

¹³ Lærebog om indkomstskat, 14 udgave – side 220

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

som vedrører den erhvervsmæssige drift for eksempel andel af biludgifter på bil udenfor virksomhedsordningen. Modsætningsvis kan virksomheden også have afholdt udgifter for den selvstændige erhvervsdrivende som ikke anses som driftsudgifter for eksempel betalinger til arbejdsgiverforeninger. Virksomhedsindkomst vil blive fradraget refusionerne til indehaver og tillagt de afholdt private udgifter.

Sluttelig vil virksomhedsindkomsten også blive reguleret med beløb som anses for hævet, hvilket typisk vil være beregnede private andel af fri bil, vareforbrug mv.

Eksempel på opgørelse af virksomhedsindkomsten	
Resultat efter af- og nedskrivninger	500.000
Refusion af omkostninger til indehaver	-50.000
Kontingenter arbejdsgiverforening	12.500
Anset som overført – fri bil og øvrige private andel	55.000
Skattemæssige reguleringer	7.500
Skattepligtigt resultat af virksomhed	525.000

Figur 8

Det opgjorte skattepligtige resultat skal efterfølgende fordeles efter virksomhedsordningens særlige bestemmelser.

3.3.9. Overskudsdisponering

Beskatningen af virksomhedens indkomst tager udgangspunkt i de faktiske foretagne hævnin-ger, både kontante og poster som anses for hævet, der er foretaget fra virksomheden og til den skattepligtige jf. Virksomhedsskattelovens § 10. Beskatningen vil, med fradrag af et eventuelt beregnet kapitalafkast ske som personlig indkomst hos den skattepligtige.

Selve disponeringen tager udgangspunkt i virksomhedens opgjorte skattepligtige resultat efter det ovenfor beskrevne regelsæt og har til formål at opgøre, hvorledes virksomhedens resultat skal beskattes. Beskatningen hos indehaveren kan ske som personlig indkomst, kapitalind-komst og endelig som virksomhedsindkomst. Håndteringen følger nedenfor oplyste række-følge.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

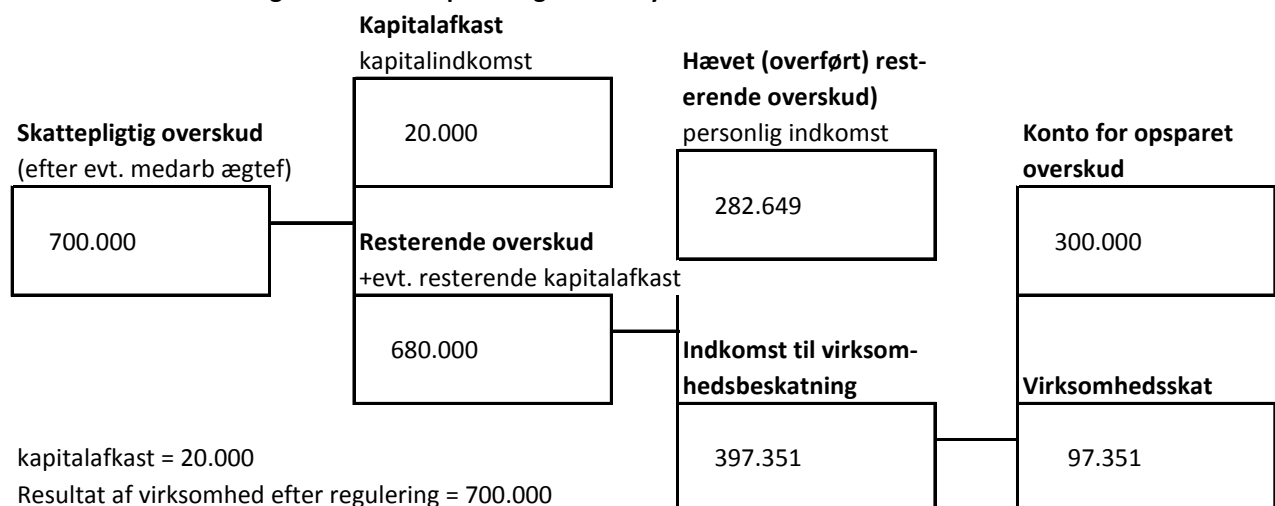
- Overskud før renter (fratrullet)
- Beregnet kapitalafkast
=Resterende overskud (fratrullet)
- Hævet resterende overskud
=Indkomst til virksomhedsbeskatning (fratrullet)
- Virksomhedsskat
= Tilgang konto for opsparet overskud

Det er således det opgjorte resterende overskud, som bliver fordelt til indkomst til virksomhedsbeskatning og beskatning som personlig indkomst. Virksomhedsindkomst kan findes ved hjælp af følgende ligning.

$$\text{Virksomhedsindkomst} = (\text{Overskud} - \text{årets hævninger}) / (1 - \text{selskabsskatteprocenten})$$

En meget anvendt metode til at håndtere selve den ovenfor beskrevne overskudsdisponering er anvendelsen af det såkaldte kassesystem som er illustreret nedenfor:

Virksomhedsbeskatning - overskudsdisponering - "kassesystemet"

kapitalafkast = 20.000
Resultat af virksomhed efter regulering = 700.000
Hævet, kontant+anset for hævet = 400.000
Selskabsskatteprocent =24,5

Figur 9

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

I eksemplet er der opgjort et skattepligtigt resultat på 700.000 kr. og et kapitalafkast på 20.000 kr. hvilket giver et ”resterende overskud” til fordeling på 680.000 kr. De opgjorte samlede hævninger udgør 400.000 kr. som anvendes til at opgøre virksomhedsindkomsten ud fra ovenfor oplyste ligning. Når denne er opgjort kan resterende overskud fordeles med 397.351 kr. til virksomhedsindkomst og 282.649 kr som personlig indkomst. Til sidst fordeles virksomhedsindkomsten i tilgang til konto for opsparet overskud og virksomhedsskat. Virksomhedsskatten beregnes som virksomhedsindkomsten ganget med selskabsskatteprocenten dvs. de 97.351 kr. og tilgang til konto for opsparet overskud udgør således 300.000 kr.

3.3.10. Hæverækkefølgen

Som det ses i foregående afsnit er årets hævninger i virksomheden afgørende for hvorledes årets opgjorte overskud skal beskattes hos den selvstændige erhvervsdrivende. Hævningerne vil være opgjort i virksomhedens løbende bogføring dels som kontante beløb overført til indehaver, dels som beløb som anses for hævet for eksempel diverse private andele såsom telefon, eget forbrug af varer mv. Der kan også være tale om overførsel af værdier i form af aktiver og passiver og her gælder der særlige regler for værdiansættelsen og tidspunktet.

- Finansielle aktiver/passiver – ultimo året – og handelsværdien
- Fast ejendom, enten kontant anskaffelsessum eller ejendomsvurderingen
- Andre aktiver og passiver – faktiske tidspunkt og handelsværdien
- Blandet biler – primo året - handelsværdi

Ved overførsel af gæld fra privatsfæren til virksomheden anses dette som en hævning i virksomhedsordningen, mens gæld, som flyttes modsat ses som et indskud i virksomhedsordningen. Den selvstændige erhvervsdrivende skal være særlig opmærksom på, at udlån som denne anser som et aktiv i virksomhedsordningen kan blive ændret til en hævning såfremt der ikke er tale om et udlån som en normal forretningsmæssig disposition. Der er flere afgørelser som viser praksis på området, hvor stort set al udlån fra en virksomhed, der ikke driver finansiell virksomhed, vil blive anset som en hævning. Dette ses blandt andet af afgørelse SKM 2013.505 HR, hvor en læge havde foretaget udlån fra sin virksomhedsordning til et af ham

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

ejet investeringsselskab. Dette udlån blev ikke anset som erhvervsmæssigt og blev derfor anset som en hævning.

I særlige tilfælde kan et udlån fra en virksomhedsordning til et ApS godkendes som et erhvervsmæssigt udlån såfremt der er en nøje sammenhæng mellem virksomheden, som drives i virksomhedsordningen og virksomheden, som drives i selskabsform. Dette stadfæstes af SKM 2014.129SR, hvor skatterådet godkender et udlån fra en virksomhedsordning til et ApS. Afgørelsen vedrører 2 af hinanden uafhængige landmænd, som driver planteavl i I/S og derudover har hver deres egne landbrug i virksomhedsordningen. I/S'et sælger sine afgrøder til et ApS, ejet 50/50 af de 2 landmænd, som ejer bygninger og driftsmidler til forarbejdning af afgrøderne til efterfølgende eksport. Spørgerens udlån til ApS blev godkendt som erhvervsmæssig begrundet dels som følge af, at udlånet sker til et selskab, som den virksomhed, der foretager udlånet har en erhvervsmæssig forbindelse til og samhandel med, er udlånet et erhvervsmæssigt udlån. Udlånet anses derfor ikke for hævet af spørger, jf. [virksomhedsskatte-loven § 5](#), men er et erhvervsmæssigt aktiv.

Hævningerne opgøres efter Virksomhedsskatteovens § 5 efter den såkaldte hæverækkefølge og beskriver, hvorledes beløbene er hævet.

- Kapitalafkast efter § 7, der vedrører det forudgående indkomstår, og som overføres til den skattepligtige inden fristen for indgivelse af selvangivelse
- Overskud efter fradrag af kapitalafkast (resterende overskud) efter § 10, stk. 1, der vedrører det forudgående indkomstår, og som overføres til den skattepligtige inden fristen for indgivelse af selvangivelsen
- Overskud i det pågældende år:
  - a) Kapitalafkast efter § 7, der overføres til den skattepligtige inden udløbet af fristen for indgivelse af selvangivelse for indkomståret.
  - b) Overskud efter fradrag af kapitalafkast (resterende overskud) efter § 10, stk. 1.
- Opsparet overskud fra tidligere år
- Indestående på indskudskonto

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Den særlige hæverækkefølge opgøres for kontrol af om hævninger sker af årets overskud eller af indskudskontoen. Udover Virksomhedsskattelovens §5's beskrivelse af hæverækkefølgen anvendes der også begrebet "den udvidede hæverækkefølge" som er den samlede specificati- on af hævningerne¹⁴ og derfor anvendes i praksis. Den udvidede hæverækkefølge består af følgende punkter.¹⁵

1. Beløb, der overføres forud for de beløb, som er nævnt i VSL § 5 stk 1 (omfatter føl- gende)
  - a. Refusion af driftsomkostninger afholdt af indehaver af private midler og som ikke er ført på mellemregningskontoen (skattefri)
  - b. Beløb overført til medarbejdende ægtefælle og ej ført på mellemregningskonto (beskattes hos ægtefællen)
  - c. Virksomhedsskat af årets indkomst til virksomhedsbeskatning (skattefri)
2. Hensat til senere hævning primo (beløb overføres skattefrit da dette er beskattet i for- udgående indkomstår)
3. Beløb der er overført fra årets overskud (først opgøres og overføres kapitalafkast til beskatning som kapitalindkomst – derefter resterende til beskatning som personlig indkomst)
4. Konto for opsparet overskud (beskattes som personlig indkomst)
5. Hævning på indskudskonto (skattefri)
6. Hævning udover indestående på indskudskonto (skattefri – dog med rentekorrektion til følge)

Ifølge den udvidede hæverækkefølge skal der som hævninger ved årsafslutningen være op- gjort en hævning som svarende til minimum værdien af beløbene under punkt 1-2 samt den del af det opgjorte kapitalafkast under punkt 3, som anses som hævet. Er der ikke foretaget en sådan fysisk hævning kan forskellen anses som værende indskudt i virksomheden eller anses som en hensættelse til senere hævning.¹⁶

Med udgangspunkt i eksempel i figur 9 er der nedenfor opstillet eksempel på håndtering af den udvidede hæverækkefølge.

---

¹⁴ Juridisk vejledning – Virksomhedsordningen – Afsnit C.C.5.2.7.3

¹⁵ Juridisk vejledning – Virksomhedsordningen – Afsnit C.C.5.2.7.3

¹⁶ SkatteOrientering – artikel 102, Ole Aagesen – Revifora 201 – side 27

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Virksomhedsbeskatning -

Relevant hævnning

Overskud			700.000		
Kontant hævet	400.000				Virksomhedens resultat:
Mellemregning regulering/udligning	0				
Anset for hævet	0	400.000			Foreløbigt resultat efter ret
					+ eget vareforbrug ekskl. Moms
Hensat til senere hævnning primo	0				+ værdi af fri bil
Refusion af driftsomkostninger	0				- refusion af omkostninger
Medarbejdende ægtefælle	0	0	400.000		- refusion af bilomkostninger
					- medarbejdende ægtefælle
Beregnet tilgang til "Konto for opsparet overskud"			300.000		Virksomhedens resultat
					700.000

Bruttohævning		Hæverækkefølge	
Kontant hævet	400.000	Refusion af omkostninger	0
Beløb, der anses for hævet:	0	Virksomhedsskat	97.351
Mellemregning regulering/udligning	0	Medarbejdende ægtefælles	0
I alt	400.000	Hensat til senere hævnning primo	0
Hensat til senere hævnning ultimo	0	Kapitalafkast	20.000
		Resterende overskud	282.649
Hævet i alt	400.000	Konto opsparet overskud (05-06)	
		Konto opsparet overskud (07-Indskudskontoen)	
		Overført i alt	400.000

Figur 10

Ifølge den udvidede hæverækkefølge er det det resterende overskud på de 282.649 kr samt kapitalafkastet, som beskattes i det pågældende indkomstår i form af personlig indkomst og kapitalindkomst. Virksomhedsskatten på de 97.351 overføres skattefrit.

I forbindelse med årsafslutningen og udarbejdelse af selvangivelsen kan den selvstændige erhvervsdrivende vælge at optimere sin indkomst op til topskattegrænsen. Af det ovenstående eksempel ses det, at der kun beskattes 282.649 kr som personlig indkomst. Topskattegrænsen udgør 449.100 kr efter am-bidrag dvs 488.152 før am-bidrag, hvorfor der kan overføres ekstra til beskatning udover det faktiske beløb, som er hævet. I denne situation vil der blive hensat til senere faktisk hævnning, da man lader et beløb beskatte, som ikke fysisk er hævet. Konsekvenserne af beskatningen til topskat kan ses i nedenstående figur 11

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16.september 2014

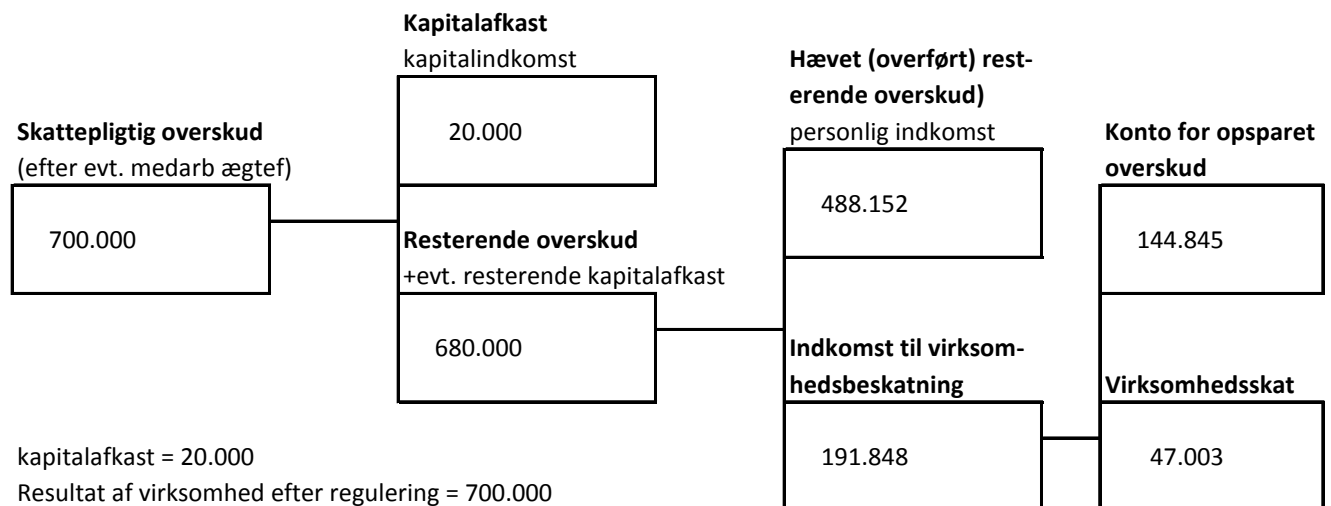
Bruttohævning		Hæverækkefølge	
Kontant hævet	400.000	Refusion af omkostninger	0
Beløb, der anses for hævet:	0	Virksomhedsskat	47.003
Mellemregning regulering/udligning	0	Medarbejdende ægtefælles	0
I alt	400.000	Hensat til senere hævning primo	0
Hensat til senere hævning ultimo	155.155	Kapitalafkast	20.000
		Resterende overskud	488.152
		Konto opsparet overskud (05-06)	
		Konto opsparet overskud (07-Indskudskontoen)	
Hævet i alt	555.155	Overført i alt	555.155

Topskattegrænse 2014 før am-bidrag	488.152
Beskattet inden optimering	282.649
Yderligere hævning	205.503
Hævning ex skat (205.503*0,755)	155.155
Virksomhedsskat (205.503*0,245)	50.348
	205.503

Figur 11

Ved anvendelsen af kassesystemet vil årets optimerede overskudsdisponering se ud som følgende:

Virksomhedsbeskatning - overskudsdisponering - "kassesystemet"

kapitalafkast = 20.000
 Resultat af virksomhed efter regulering = 700.000
 Hævet, kontant+anset for hævet = 400.000
 Selskabsskatteprocent =24,5

Figur 12

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Det hensatte beløb til senere hævning reducerer således beløbet til opsparet overskud fra 300.000 kr. til 144.845 kr. med en deraf følgende lavere virksomhedsskat.

3.3.11 Ophør med anvendelsen af virksomhedsordningen

Virksomhedsordningen er, som bekendt, en frivillig ordning der kan vælges af selvstændige erhvervsdrivende i forbindelse med beskatningen af virksomhedens overskud. Er virksomhedsordningen valgt som beskatningsprincip skal de ovenfor nævnte opgørelser udarbejdes i forbindelse med udarbejdelse af selvangivelse og øvrige retningslinjer følges.

Den selvstændige erhvervsdrivende kan fra år til år vælge hvilke regler beskatningen af årets overskud skal foretages ud fra. Er virksomhedsordningen anvendt i forudgående år og træder den selvstændige erhvervsdrivende ud af ordningen skal indestående på konto for opsparet overskud med tillæg af tilhørende virksomhedsskat medregnes til den personlige indkomst og beskattes i det efterfølgende indkomstår efter udtræden af virksomhedsordningen jf VSL § 15 b.

Såfremt ophøret med anvendelse af virksomhedsordningen skyldes, at den skattepligtige opfører med at drive selvstændig virksomhed eller sælger sin virksomhed skal regler i VSL § 15 stk 1 anvendes. Som udgangspunkt skal den selvstændige erhvervsdrivende medtage indestående på konto for opsparet overskud i samme år som salget eller ophøret sker. Dog kan der jf 2. pkt i § 15 stk 1 ske en fremførsel til det efterfølgende indkomstår såfremt der i op-/hør/salgsåret opretholdes en adskillelse af den samlede økonomi i en virksomhedsøkonomi og en privatøkonomi.

3.3.12 Virksomhedsomdannelse

Reglerne om ophørsbeskatning kan udgås i det tilfælde, hvor den selvstændige erhvervsdrivende vælger at omdanne sin personlig drevne virksomhed til et selskab efter reglerne i VSL § 16. Der er lavet særskilt lov kaldet virksomhedsomdannelsesloven (VOL) som beskriver, hvorledes selve omdannelsen skal forløbe i praksis. Der skal opgøres en skattemæssig anskaffelsessum og denne kan nedsættes med værdien af det opsparede overskud og anskaffelses-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

sum kan herved opgøres til en negativ værdi, hvilket vil være udtryk for at opsparat overskud er større end den faktisk opgjorte anskaffelsessum.

Anskaffelsessummen opgøres efter VOL § 4 og beregnes som forskellen af skattemæssige værdier på den personlig drevne virksomheds aktiver og passiver fratrukket de latente skattemæssige fortjenester.

Virksomhedsomdannelser ses typisk når en personlig drevet virksomhed er vokset i omfang og indehaver gerne vil lave en risikoafgrænsning på hans personlige hæftelse. Omstruktureringer og generationsskifter vil typisk også foranledige virksomhedsomdannelser da førnævnte ændringer nemmere kan håndteres i selskabsform.

3.4. Praktiske eksempler på anvendelse af virksomhedsordningen

Som anført i indledningen vil der blive anvendt 3 eksempler til at anføre, hvorledes virksomhedsordningen er anvendt indtil fremsættelsen af L 200. De 3 eksempler vil tage udgangspunkt i en nystartet selvstændig erhvervsdrivende her en tømrermester. En landmand med drift gennem en længere årrække dels i årene med stigning i jordpriser og i de senere år med finanskrisen og faldende indtjening. Sluttelig er medtaget en praktiserende læge med en stabil høj indtjening via sin lægepraksis.

3.4.1. Nystartet selvstændig erhvervsdrivende – tømrermester

Når en iværksætter skal starte sin virksomhed skal der tages stilling til i hvilken virksomhedsform den skal drives. Det vil sige, der skal tages et valg om, det skal ske som selvstændig erhvervsdrivende eller i selskabsform. I en opstartsfase vil forretningsomfanget og risikoen for en nystartet tømrermester typisk ikke være så stort. Dette forhold samt mulighed for fradrag af et eventuelt underskud i anden lønindkomst eller hos en eventuel ægtefælle, vil tale for opstart som selvstændig erhvervsdrivende. Herudover kræves der ingen startkapital som ved selskabsform og der er ingen krav om reetablering af en negativ egenkapital som følge af underskud. Underskuddet kan være opstået i selskabet grundet et for stort udtræk af løn i forhold til indtjeningen i selskabet. Disse forhold taget i betragtning starter de fleste iværksættere

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

op med at drive virksomhed som selvstændige erhvervsdrivende med anvendelse af virksomhedsordningen.

Nedenfor er opstillet opgørelse af virksomhedsindkomst og virksomhedsbalance for tømrermester ved udgangen af 1. indkomstår.

<u>Resultatopgørelse</u>		<u>Balance</u>	
Omsætning	600.000	Driftsmidler	150.000
Vareforbrug	250.000	Debitorer	50.000
Dækningbidrags	350.000	Aktiver i alt	200.000
Autodrift	7.000		
Administration	25.000	Egenkapital	-40.000
Resultat før afskrivninger	318.000	Billån	168.000
		Kassekredit	22.000
Afskrivning (saldo)	50.000	Anden gæld	50.000
Renteudgifter	8.000	Passiver i alt	200.000
Virksomhedsindkomst	260.000		
<u>Egenkapital</u>			
Primo	0		
Virksomhedsindkomst	260.000		
Hævninger	-300.000		
I alt	-40.000		

Figur 13

Som det ses af ovenstående er der opgjort en virksomhedsindkomst til beskatning på 260.000 kr., der kan overføres til beskatning som personlig indkomst eller til opsparing i virksomheden. Under den opgjorte egenkapital er der bogført hævninger på 300.000 kr., hvilket vil sige der er hævet udover årets skattepligtige resultat. Virksomhedsindkomst på 260.000 kr. kommer derfor til fuld beskatning som personlig indkomst og i henhold til hæverækkefølgen beskrevet i afsnit 3.3.7, vil der blive hævet på indskudskontoen med forskellen mellem overskud og hævninger i alt 40.000 kr. Indskudskonto bliver derfor negativ med 40.000 kr.

Kapitalafkastgrundlaget ultimo opgøres som beskrevet i afsnit 3.3.2 og kan opgøres som nedenstående.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Driftsmidler (saldoværdi).....	150.000
Debitorer.....	50.000
Billån.....	-168.000
Kassekredit.....	-22.000
Anden gæld.....	-50.000
Kapitalafkastgrundlag ultimo.....	-40.000

Figur 13

Kapitalafkastgrundlaget og indskudskonto er opgjort med samme negative beløb på 40.000 kr. og i henhold til afsnit 3.3.5 skal der beregnes rentekorrektion når både indskudskonto og kapitalafkastgrundlag er negative. Som beskrevet i afsnit 3.3.5 skal værdien af negative indskudskonto primo/ultimo og negativ kapitalafkastgrundlag iagttages ved beregningen. I dette tilfælde er værdien opgjort til 40.000 kr. i begge tilfælde og rentekorrektionen kan opgøres som 2% af 40.000 kr. i alt 800 kr. Rentekorrektionen tillægges grundlaget for personlig indkomst og fradrages som kapitalindkomst.

Det ses af eksemplet at den negative indskudskonto ikke er opstået som følge af indskud af privat gæld, men grundet hævnings udover årets virksomhedsindkomst. Ved opstart af egen virksomhed, vil man typisk komme fra en tilværelse som lønmodtager med fast løn og faste udgifter. De faste udgifter, samt personlige skatter, vil skulle dækkes via private udtræk (hævninger) fra virksomheden. Som nystartet er indtjeningen usikker mens faste udgifter til husleje mv stadig skal betales. I disse situationer vil man typisk se tilfælde, hvor der i opstartsårene hæves udover virksomhedsindkomsten. Virksomhedens kassekredit vil typisk blive anvendt til disse udtræk og derfor typisk udvise en negativ saldo. Den selvstændige erhvervsdrivende vil i mange tilfælde have stillet sikkerhed, dels via sin personlige hæftelse, men også direkte i private aktiver overfor pengeinstituttet. Skulle vores tømrermester have undgået en negativ indskudskonto skulle der sideløbende med virksomhedens kassekredit have været oprettet en privat kassekredit med deraf øgede finansieringsomkostninger.

Når den selvstændige erhvervsdrivende efter opstartsårene har fået oparbejdet en stabil kundekreds og en øget indtjening, vil overskud udover hævningerne kunne opsaves efter regler-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16.september 2014

ne i virksomhedsordningen frem til fremsættelsen af L 200 selvom der er negativ indskudskonto.

3.4.2. Landmand med drift i flere år

De danske landmænd har fra omkring år 2000 og frem til 2006-2007 oplevet store stigninger i jordpriserne, hvilket har resulteret i store kapitalgevinster og deraf følgende stigende egenkapitaler. En stor del af landmændene har dog også i samme periode investeret i dyr jord med deraf følgende øget gældssætningen med sikkerhed i den billigt købte jord. Herudover har en del landmænd igennem en længere årrække ikke formået at skabe driftsindtjeningen til at servicere gælden, men overlevet via værdistigningerne på jord. Det skal endvidere bemærkes at landbruget, som erhverv, har oplevet store udsving i indkomster grundet diverse konjunkturer og ”bobler” i samfundet siden år 2000. De skattepligtige indkomster er samtidig i år med højkonjunkturer reduceret kraftig via investeringer i driftsmateriel eller kommanditprojekter med skattemæssige afskrivninger til følge.

I det nedenfor opstillede eksempel er der opgjort en stor negativ indskudskonto primo, som følge af hævninger, der gennem en længere årrække har været større end den opgjorte virksomhedsindkomst.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

<u>Resultatopgørelse</u>		<u>Balance</u>	
Omsætning	2.000.000	Ejendom	12.000.000 Anskaffelssum 10 mio.
Vareforbrug	500.000	Driftsmidler	1.000.000 Nedskrevet værdi
Dækningbidrag	1.500.000	Aktiver i alt	13.000.000
Løn til ansatte	350.000		
Drift af materiel	150.000		
Administration	150.000	Egenkapital	3.000.000
Resultat før afskrivning	850.000	Prioritetsgæld	8.000.000
		Pengeinstitut	1.500.000
Afskrivning (saldo)	333.333	Anden gæld	500.000
Renteudgifter	280.000	Passiver i alt	13.000.000
Virksomhedsindkomst	236.667		
<u>Egenkapital</u>		<u>Indskudskonto</u>	
Primo	3.163.333	Primo	-1.000.000
Virksomhedsindkomst	236.667	Virksomhedsindkomst	236.667
Hævninger	-400.000	Hævninger	-400.000
I alt	3.000.000	I alt	-1.163.333
<u>Kapitalafkastgrundlag</u>			
Primo	-500.000		
Regulering	-163.333		
Ultimo	-663.333		

Figur 14

Som det ses af ovenstående er negativ indskudskonto opstået som følge af hævninger udover virksomhedsindkomsten og ikke som følge af indskud af privat gæld. Det opstillede eksempel med udgangspunkt i en landbrugsbedrift er valgt dels for at vise virksomhedsordningens håndtering af virksomhedsejers lån i virksomheden og dels for at vise fordelene ved indkomstudjævningen. Indkomstudjævningen vil typisk have størst betydning i erhverv med meget svingende indkomster, hvilket må siges at være tilfældet for landbrugserhvervet. Landbruget har de seneste 10 år oplevet meget store udsving i deres indkomster, dels som følge af spekulation i råvarepriser, men også som følge af stigende efterspørgsel fra Asien. Tages der udgangspunkt i kornpriserne har disse indenfor en 5 årig periode haft udsving fra toppen på omkring 200 kr. pr 100 kg til nuværende bund på omkring 80 kr. pr 100 kg.

I år med meget lav indtjening har landmanden kunnet opretholde et vist privatforbrug via hævninger på sin kassekredit mod at betale den såkaldte rentekorrektion for sine hævninger på indskudskontoen. Er indtjeningen i det efterfølgende år forøget væsentlig grundet store udsving i priserne på verdensmarkedet har landmanden kunnet foretage opsparing af over-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16.september 2014

skuddet udover hævninger uanfægtet af en negativ indskudskonto. I et erhverv som landbruget nedslides produktionsapparatet relativt hårdt så der er store krav til nye investeringer for at opretholde en effektiv og rentabel drift. Indkomstudjævningen via muligheden for opsparing af overskud er med til at bidrage til finansieringen af ny investering, hvilket er illustreret i et simpelt eksempel nedenfor.

Virksomhedens likviditetsudvikling:

	Med opspa- ring	Med fuld beskatning
Overskud efter ”vederlag” til ejer	1.000	1.000
Virksomhedsskat, 24,5%	-245	
Fuld personlig beskatning, 56,5%		-565
Nettoopsparing i virksomhed	755	435
Investering i ny maskine	-500	-500
Likviditet	255	-65

Figur 15

Ved anvendelse af muligheden for opsparing sikres der likviditet dels til investeringer men også til den fremtidige drift. I eksemplet ses det, at virksomheden ved opsparing af overskud selv kan honorere investeringen af de 500 t.kr. med et samlet likviditetsoverskud på 255 t.kr., mens der ved fuld beskatning opstår et likviditetsunderskud på 65 t.kr.

3.4.3. Praktiserende læge

De danske praktiserende læger er typisk en del af et såkaldt lægehus, hvorfra flere læger driver deres praksis. Et sådan lægehus er i de fleste tilfælde oprettet som et interessentskab, hvor hele driften af lægehuset er samlet. Overskuddet i interessentskabet fordeles efterfølgende ud fra særlige fordelingsnøgler enten omsætning eller patientantal. Som bekendt er et interessentskab ikke et selvstændigt skattesubjekt og beskatningen sker hos ejeren. Den enkelte praktiserende læge skal derfor beskattes af dennes andel af I/S overskuddet.

I langt de fleste tilfælde er ejerskabet af I/S personligt hos den praktiserende læge og denne har grundet de forholdsvis høje indtægter typisk valgt at lade sig beskatte efter virksomhedsordningens regler med mulighed for opsparing af indkomst udover hævningerne.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

De praktiserende læger, som har opbygget et stabilt patientgrundlag, vil i langt de fleste tilfælde realisere overskud over 1. mio kr. Overskuddene er også forholdsvis stabile, hvorfor det er muligt at lave en fornuftig skatteplanlægning, der skal sikre en forholdsvis lav eller ingen topskattebetaling. Når beskatningen sker i henhold til virksomhedsordningens regler vil den praktiserende læge skulle medregne andelen af overskuddet fra I/S samt eventuelle indtægter fra vagthonorarer og med fradrag af egen afholdte udgifter. Der skal således laves et regnskab, hvor alle indtægter og udgifter fra lægegerningen medtages.

For at opnå en begrænset topskattebetaling skal de private hævninger minimeres således der ikke sker udtræk til privat brug med en deraf efterfølgende beskatning udover topskattegrænsen. En måde til at styre dette er at mindske behovet for private hævninger, hvilket kan gøres ved at flytte privat gæld ind i virksomhedsordningen. Når gælden er medtaget i virksomhedsordningen skal der ikke ske private hævninger til at betale renter og afdrag.

En anden mulighed til at reducere hævningerne er at lave et arrangement, hvor den praktiserende læge får oprettet en privat kassekredit med sikkerhed i indestående på en virksomhedskonto. Det løbende overskud i virksomheden med fradrag af virksomhedsskatten opspares på virksomhedskontoen, hvis saldo forøges år for år, mens privatforbruget trækkes på den private kassekredit, som øges år for år. Den selvstændige må typisk i sådanne arrangementer tåle en højere rente på trækket på den private kassekredit end på indestående på virksomhedskassekredit. Dog spares der forskellen på virksomhedsskatten på 24,5% og marginals-katten på 56,5%.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

I eksemplet for den praktiserende læge er der valgt at tage udgangspunkt i situationen med indskud af privat gæld i virksomhedsordningen.

<u>Resultatopgørelse</u>		<u>Balance</u>	
Resultat andel I/S	1.100.000	Kapitalandel lægehus	250.000
Vagthonorar	250.000	Driftsmidler	75.000 Nedskrevet værdi
Bilomkostninger	40.000	Goodwill	500.000
Administration	50.000	Likvider	500.000
		Aktiver i alt	1.325.000
Resultat før afskrivninger	1.260.000		
		Egenkapital	-675.000
Afskrivning (saldo)	25.000	Banklån	1.000.000
Renteudgifter	50.000	Banklån, privat	1.000.000
Renter indskudt gæld	50.000	Passiver i alt	1.325.000
Virksomhedsindkomst	1.135.000		
<u>Egenkapital</u>		<u>Indskudkonto</u>	
Primo	-1.310.000	Primo	-1.000.000
Virksomhedsindkomst	1.135.000	Virksomhedsindkomst	1.135.000
Hævninger	-500.000	Hævninger	-500.000
I alt	-675.000		635.000 0
		Ultimo	-1.000.000
<u>Kapitalafkastgrundlag</u>			
Primo	-1.310.000		
Regulering	635.000		
Ultimo	-675.000		

Figur 16

I eksemplet er der indskudt en privat gæld i virksomhedsordningen på 1 mio. kr., som har resulteret i dels et negativt kapitalafkastgrundlag og dels en negativ indskudskonto. Indskud af privat gæld er som tidligere omtalt lovligt og har været neutraliseret via den såkaldte selvkontrollerende effekt, der er beskrevet i afsnit 3.3.7. Grundlæggende er teorien bag denne at medtaget privat gæld, ved positiv egenkapital, vil nedbringe det opgjorte kapitalafkast, som flyttes fra personlig indkomst til kapitalindkomst ved skatteberegningen. Ved negativ egenkapital vil der skulle beregnes en rentekorrektion i henhold til afsnit 3.3.5. Som beskrevet i afsnit for den selvkontrollerende effekt sættes denne umiddelbart ud af kraft såfremt der er forskel i rentesatsen på den indskudte gæld og renten, som anvendes til beregning af rentekorrektionen.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Det indskudte banklån er forudsat forrentet med 5% mens kapitalafkastsatsen, der anvendes til beregning af rentekorrektion, for 2014 udgør 2%. Denne renteforskel på 3% gør, at vores praktiserende læge vil få reduceret sin personlige indkomst med 30.000 kr. ved indskud af den privat gæld, hvilket er illustreret nedenfor. Eksemplet er forsimplet via antagelse om fuld hævning af overskud.

	Med privat gæld	Uden privat gæld
Resultat før renter.....	1.235.000	1.235.000
Renteudgifter.....	-100.000	-50.000
Resultat efter renter.....	1.135.000	1.185.000
Rentekorrektion.....	20.000	0
Personlig indkomst.....	1.155.000	1.185.000
Kapitalindkomst:		
Private renter.....	0	-50.000
Rentekorrektion.....	-20.000	
Skattepligtig indkomst	1.135.000	1.135.000

Figur 17

Udover besparelsen på renteforskellen mellem renten på det indskudte lån og kapitalafkastsatsen vil den praktiserende læge også have en besparelse på afdraget på den indskudte gæld. Såfremt gælden ikke var medtaget i virksomhedsordningen ville afdrag skulle betales via udtræk fra virksomhedsordningen med beskatning som personlig indkomst til følge. Med de relativt høje indkomster, som læger realiserer, vil udtræk til afdrag på gælden nok skulle beskattes over topskattegrænsen, da almindelig forbrug har udløst beskatning op til topskattegrænsen. Antages der at skulle afdrages 200.000 kr. årligt vil likviditetsbesparelsen være forskellen mellem virksomhedsskatten på 24,5% contra højeste marginalskat på 56,2% altså en besparelse på ca. 32% af 200.000 kr. svarende til 64.000 kr.

3.5. Delkonklusion

Virksomhedsordningens regelsæt blev som bekendt indført i 1987 i forbindelse med gennemgribende omlægning af det danske skattesystem. I de følgende år blev praksis for anvendelse af virksomhedsordningen fastlagt og de overordnede træk er ikke ændret væsentlig siden. Praksis og indbyggede værnsregler er således fastholdt uændret, selvom den verden, hvori ordningen er anvendt, er ændret væsentlig.

Gennem de seneste 10-15 år er der sket store omvæltninger i den verden, hvor der drives virksomhed dels for virksomheden selv, men også for dens interessenter. Der er grundet en øget globalisering sket en væsentlig nedtrapning af personskatter og selskabsskatter for at øge de danske virksomheders konkurrenceevne. Herudover har der gennem en længere årrække været et pres på bankverdenen for øget udlån til virksomheder og private for at sætte gang i væksten. Dette pres har resulteret i meget lave grundlag for opgørelsen af kapitalafkastsatsen, mens lånerenter ikke har været på samme lave niveau grundet pengeinstitutternes fokus på indtjening og øget polstring.

Virksomhedsordningen har været anvendt af et bredt udsnit af erhvervsdrivende og har været særlig anvendt til opstart af håndværksvirksomheder, hvor for eksempel en tømrersvend vil starte egen virksomhed. De danske politikere har stor fokus på iværksætter, hvor virksomhedsordningen også har fordele ved at give mulighed for resultatudjævning og derved sikre en øget likviditet til udvikling af virksomheden. Endvidere er det ved opstart af virksomhed også muligt at fratække eventuelle underskud i egen lønindkomst fra andet arbejde eller også kan underskud anvendes af en eventuel ægtefælle.

Generelt sikrer de hidtil gældende regler for virksomhedsordningen en stor fleksibilitet ved opstart af virksomheden og når virksomheden er kommet i fuld drift. I virksomheder med flere deltagere sikres der skattemæssigt fuld frihed, til de enkelte ejere at optimere indkomster på tværs af ønsker til eget privat forbrug hos de enkelte deltagere.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Som vist i afsnit 3.4.2 og afsnit 3.4.3 har virksomhedsordningen også en stor udbredelse blandt selvstændige erhvervsdrivende dels med svingende indkomster men også hvor der realiseres stabile overskud. For de selvstændige erhvervsdrivende med stabile indkomster sikrer virksomhedsordningen muligheden for en god skatteoptimering da private udtræk kan optimeres til topskattegrænsen og restoverskud opspares i virksomheden med fradrag af virksomhedsskatten. Selvstændige erhvervsdrivende med svingende indkomster har fordel af at kunne låne af virksomheden via indskudskonto i år med lave indkomster, mens der i efterfølgende år kan opspares såfremt der realiseres større overskud. Denne mulighed sikre likviditet til fortsat udbygning og udvikling af virksomheden.

4. Lovforslag L 200 – Baggrund for indførelse og indhold

4.1. Baggrund for indførelsen

Den 11. juni 2014 fremsatte regeringen lovforslag L 200 som et indgreb mod selvstændige erhvervsdrivendes utilsigtede udnyttelse af virksomhedsordningens regelsæt. Indgrebet kom uden nogen forudgående nævneværdig debat om virksomhedsordningens regelsæt og anvendelse. Som nævnt tidligere blev virksomhedsordningen indført i 1987 for at opretholde selvstændige erhvervsdrivendes mulighed for at fradrage virksomhedens renteudgifter i virksomhedens indkomst og ikke kun som kapitalindkomst ved udarbejdelsen af selvangivelsen samt for at sikre opsparring i virksomheden med selskabsskatteprocenten som skattesats og mulighed for indkomstudjævning.

Virksomhedsordningens regelsæt er ikke på de væsentlige punkter ændret siden indførelsen og de selvstændige erhvervsdrivende har derfor ageret i henhold til praksis og regler igennem en lang årrække.

I bemærkningerne til lovforslaget opstiller ministeriet en række forhold, der gør, at de finder det nødvendigt at indføre værnregler og ændringer til, hvorledes den selvstændige erhvervsdrivende kan agere indenfor virksomhedsordningens regelsæt.

Skatteministeriet henviser til, at man i løbet af vinteren 2013/14 er blevet opmærksomme på, at en del selvstændige erhvervsdrivende har anvendt de gældende regler til en utilsigtet udnyttelse heraf. Dels er der medtaget privat gæld i virksomhedsordningen og dels anvendes aktiver i virksomhedsordningen som sikkerhed overfor privat gæld. Disse forhold gør at den selvstændige erhvervsdrivende kan begrænse sine skattebetalinger, da betalingerne til afdrag og rente på den indskudte gæld ikke skal beskattes som hævninger og at aktiver i virksomhedsordningen, som er beskattet med selskabsskatteprocenten kan bruges til finansiering af ej beskattet privatforbrug via sikkerhedsstillelser.

Som beskrevet i indledningen til dette speciale er der sket en radikal ændring af den verden som der drives virksomhed i, i 2014, i forhold til i 1987, hvor virksomhedsordningen blev indført. Skattemæssigt er selskabsskatteprocenten reduceret fra 50% i 1987 til 24,5% i 2014

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

og i samme periode er højeste marginalsattesats reduceret fra 68,7% i 1987 til 56,2% i 2014. Det ses at spændet mellem selskabsskatteprocenten og højeste marginalsattesats er øget i perioden, hvorfor fordelene ved at lade indkomst kun beskattes som virksomhedsindkomst er øget.

Ved indskud af privat gæld i virksomhedsordningen vil der typisk opstå en negativ indskudskonto, der, som tidligere beskrevet, også kan være udtryk for, at der er lånt penge i virksomheden. Indskud af privat gæld i virksomhedsordningen er tilladt når der blot opgøres den såkaldte rentekorrektion, som skal sikre, at rentefradraget på den indskudte private gæld ikke bliver større end hvis gælden var holdt i privat regi. Dette forhold er beskrevet tidligere i specialet som den selvkontrollerende effekt og denne sættes umiddelbart ud af funktion såfremt renten på den indskudte gæld er højere end den rentesats, hvormed rentekorrektionen beregnes.

Rentekorrektionen beregnes som bekendt, som den negative indskudskonto ganget med kapitalafkastsatsen. I afsnit 3.3.3 er det beskrevet, hvordan praksis for opgørelsen af satsen er ændret og satsen har siden 2010 ikke været opgjort til over 2 %. Dette forhold har gjort det mere attraktivt at indskyde privat gæld i de senere år, da der har været en ikke uvæsentlig renteforskel på lånerente og kapitalafkastsatsen samt at afdrag på den indskudte gæld kunne foretages med lavt beskattede midler.

Den selvstændige erhvervsdrivende har også haft mulighed for at anvende virksomhedens aktiver til brug for sikkerhed for privat gæld. Dette er af nogle selvstændige erhvervsdrivende blevet anvendt til at optage lån, hvor provenuet er anvendt i privatregi, mens der er stillet sikkerhed i virksomhedens aktiver. Lånet er anvendt til privatforbrug uden at der er sket beskatning som personlig indkomst som følge af en hævning til privatforbrug. Andre ordninger kan være bygget op således, at der ikke løbende hæves i virksomheden til privatforbrug på kassekredit, men i stedet på en privat konto. I virksomheden er der således ingen reelle private udtræk til beskatning, hvorfor hele overskud kan beskattes med selskabsskatteprocenten. Trækket på den private konto kan således modsvares af indestående på virksomhedens kassekredit som pengeinstitut kan have sikkerhed i.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

4.2. Indhold

Det af skatteministeren fremsatte lovforslag L 200 fremstår på skrift som en relativ begrænset ændring af virksomhedsskattelovens bestemmelser vedrørende virksomhedsordningen. Samlet består lovforslaget af 3 paragraffer. Paragraf 1 består af 6 punkter, paragraf 2 ligeledes af 6 punkter mens paragraf 3 indeholder 2 punkter. Samlet kan ændringerne være på et stk. A4 papir. Konsekvenserne af lovforslaget er dog væsentlig mere omfattende end det tekstmæssige omfang giver udtryk for. Paragraf 1 stk 1-6 indeholder en oversigt over hvilke paragraffer i den gældende lovgivning, som tilføjes ændringer og nyt indhold. Paragraf 2 stk 1-6 giver en kort uddybning af ændringer i paragraf 1 primært vedrørende håndtering af sikkerhedsstillelserne og ikrafttrædelsesdatoer, mens paragraf 3 indeholder forhold vedrørende intern fordeling af skatterne i henhold til lov om kommunal indkomstskat, hvorfor paragraf 3 ikke kommenteres yderligere.

Nedenfor gennemgås de enkelte paragraffer enkeltvis dels via lovteksten og dels via skatteministeriets bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

4.2.1 Paragraf 1 stk 1

Virksomhedsskattelovens § 9 tilføjes en § 9 a, som indeholder bestemmelse om indførelsen af en såkaldt rentekorrektionssats, der opgøres efter § 9, 2-5 pkt. Der afrundes til nærmeste hele procent og satsen kan ikke opgøres med negativt beløb. I bemærkningerne til lovforslaget foreslås det, at rentekorrektionssatsen tillægges 3 procentpoint efter afrunding.

Forhøjelsen begrundes med, at rentekorrektionssatsen ikke reelt skal anvendes som en kapitalafkastsats af en investering, men som en lånesats grundet den selvstændige erhvervsdrivendes lån i virksomheden afledt af den negative indskudskonto. Ændringen af rentesatsen vil således gøre det mindre attraktivt at indskyde privat gæld i virksomhedsordningen og den selvkontrollerende effekt omtalt i afsnit 3.3.4 vil blive opretholdt i flere tilfælde.

4.2.2 Paragraf 1 stk. 2

I virksomhedsskatteoven indsættes der i § 10 nyt stk. 6 med følgende ordlyd; ”*Stilles aktiver, der indgår i virksomhedsordningen, til sikkerhed for gæld, der ikke indgår i virksomhedsordningen, anses et beløb svarende til sikkerhedens størrelse for overført til den skattepligtige*”

I bemærkningerne og kommentarer hertil anfører Skatteministeriet, at ændringen skal ses som et forsøg på at sidestille private sikkerheder for selvstændige erhvervsdrivende med private sikkerheder stillet for aktionærer og anpartshavere. Som tidligere nævnt i specialet vedrører ligningslovens § 16 E ulovlige aktionærlån og sikkerhedsstillelser mellem et selskab og dets aktionær/anpartshaver. Har selskabet stillet sikkerhed med sine aktiver for en hovedaktionærs gæld anses sikkerhedsstillelsen som en hævnning uden tilbagebetalingspligt. Skatteministeriet anser de to situationer som værende ens og § 10 stk 6 skal sikre, at den selvstændige ikke stilles anderledes end hvis der var drevet virksomhed i selskabsform.

Udover hævnningen vil den selvstændige erhvervsdrivende ikke kunne foretage opsparring i virksomhedsordningen, når der er stillet sikkerhed for privat gæld med virksomhedens aktiver. Dette sikrer, at den selvstændige erhvervsdrivende ikke stilles anderledes end hvis gælden var medtaget i virksomhedsordningen med deraf følgende negativ indskudskonto.

Behandlingen af det hævdede beløb er beskrevet i bemærkninger til lovforslaget side 11 nr. 2, hvor behandlingen skal ske i overensstemmelse med hæverækkefølgen i virksomhedsskatteovens § 5. Det vil sige, at såfremt størrelsen af sikkerhedsstillelsen overstiger virksomhedsoverskud, skal der hævnes af opsparet overskud og såfremt størrelsen af sikkerhedsstillelsen også overstiger opsparet overskud vil det resterende beløb skulle hævnes på indskudskonto med en eventuel rentekorrektion til følge.

Ændringen af virksomhedsskatteoven med en tilføjelse af § 10 stk. 6 skulle kunne dæmme op for de konstruktioner, hvor virksomhedsindkomsten opspares fuldt ud med lav beskatning i virksomheden og hvor privatforbrug hævnes på en privat konto. Pengeinstituttet har så sikkerhed i virksomhedens aktiver eller direkte i indestående på virksomhedens kassekredit.

4.2.3 Paragraf 1 stk. 3-5

Disse ændringer vedrører indførelsen af den såkaldte rentekorrektionssats og anfører, hvor i virksomhedsskatteloven, at rentekorrektionssatsen anvendes i stedet for afkastsatsen/kapitalafkastsatsen.

4.2.4 Paragraf 1 stk. 6

Der indsættes stk. 4 i § 11 med følgende ordlyd; *”Er betingelserne efter stk. 1, 1. pkt., opfyldt, kan der ikke foretages foreløbig beskatning efter § 10, stk. 2”*.

Virksomhedsskattelovens § 11 stk. 1, 1. pkt. siger følgende; *”Er saldoen på indskudskontoen negativ på det tidspunkt, hvor anvendelsen af virksomhedsordningen påbegyndes, eller for efterfølgende indkomstår ved indkomstårets begyndelse, eller er saldoen på indskudskontoen negativ ved indkomstårets udløb, beregnes rentekorrektion.”*

Det er således ikke længere muligt for den selvstændige erhvervsdrivende at anvendes virksomhedsskattelovens bestemmelser om opsparing af ej hævet overskud såfremt indskudskontoen er negativ ved indtræden i virksomhedsordningen eller negativ primo eller ultimo i de følgende indkomstår.

Ændringen er indført for at dæmme op for selvstændige erhvervsdrivendes indskud af privat gæld udover de indskudte aktiver. Det er stadig muligt at indskyde privat gæld og opretholde muligheden for opsparing af overskud såfremt den indskudte gæld ikke resulterer i en negativ indskudskonto.

Bestemmelserne om manglende adgang til opsparing af overskud er også gældende i tilfælde, hvor negativ indskudskonto ikke stammer fra indskud af privat gæld, men fra private hævnninger udover de skattepligtige overskud. Er negativ indskudskonto opstået ved indtræden og kan den selvstændig erhvervsdrivende godtgøre, at al gæld er erhvervsmæssig kan gældende regler om nulstilling af negativ indskudskonto stadig anvendes.

4.2.5 Paragraf 2 stk. 1-5

Tilføjelserne i § 2 beskriver, hvornår de enkelte bestanddele træder i kraft. Stk. 1 siger at selve loven L 200 vil træde i kraft pr. 15. september 2014. Stk. 2 anviser, at ændringer fra § 1 nr. 1 og 3-5 først træder i kraft med virkning fra indkomståret 2015, hvilket er bestemmelserne vedrørende den nye rentekorrektionssats. Stk. 3-5 i paragraf 2 anviser at øvrige ændringer træder i kraft på dato for fremsættelsen af lovforslaget dvs. 11. juni 2014 og ikke ved lovens vedtagelse dvs. pr. 15. september 2014. Implementering pr. 11. juni 2014 er begrundet med, at selvstændige erhvervsdrivende ikke skal kunne foretage yderligere sikkerhedsstillelser i virksomhedens aktiver for privat gæld og ligeledes ikke indtræde i virksomhedsordningen og oprette de beskrevne sikkerhedsstillelser fra fremsættelsestidspunktet og til virkningsdatoen. Stk. 4 anviser, at den nægtede adgang til opsparing har virkning på indkomst optjent fra og med 11. juni 2014. Samtidig siger stk. 5, at såfremt der er stillet sikkerhed med aktiver i virksomhedsordningen for gæld udenfor virksomhedsordningen den 11. juni 2014 kan der ikke opsøres overskud så længe aktiverne står til sikkerhed.

Forslaget indeholder også en bagatelgrænse som beskrives i § 2 stk. 6. Denne siger at såfremt den nominelle værdi af en negativ indskudskonto primo og ultimo med tillæg af en sikkerhedsstillelse pr. 11. juni 2014 ikke overstiger 100.000 kr så finder reglerne om manglende adgang til opsparing som følge af negativ indskudskonto jf. § 1 stk. 6 ikke anvendelse og det samme er gældende for stk. 5 i § 2. Det skal bemærkes, at § 1 stk. 6 dog finder anvendelse så snart indskudskonto bliver negativ i et kommende indkomstår og så snart en negativ indskudskonto forøges. De 100.000 skal således ikke opfattes, som en bundgrænse, men som en overgangsregel i form af en bagatelgrænse.

4.3. Gennemgang udvalgte spørgsmål og hørings svar til lovforslaget

Ved lovforslagets fremsættelse den 11. juni 2014 blev dette efterfølgende sendt i høring med svarfrist den 9. juli 2014 hos organisationer og myndigheder som Skatteministeriet fandt enten selv vil blive påvirket af lovforslaget eller deres interesser vil blive det.

Til brug for en analyse af Skatteministeriets intentioner med lovforslaget, er det valgt at gennemgå udvalgte direkte fremsendte spørgsmål og hørings spørgsmål til Skatteministeriet og dennes svar på disse. De direkte spørgsmål er at finde på folketingets hjemmeside på følgende adresse: <http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/1200/spm.htm> mens hørings spørgsmål kan findes på følgende adresse: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/35830>.

Spørgsmålene vil blive gennemgået og kommenteret i henhold til rækkefølgen fra de ovenfor anførte hjemmesider.

4.3.1 Spørgsmål 1, 2 og 16 (Direkte spørgsmål)

Skatteministeriet spørges til, hvornår man er blevet opmærksom på den utilsigtede udnyttelse og om man er blevet advaret herom af finansielle rådgivere eller andre. Samtidig spørges der ind til et kursus afholdt af SKAT for Danske Skatteadvokater primo 2014, hvor der blev undervist i ” Muligheder og faldgruber i Virksomhedsordningen” blandt andet med henvisning til model for indskud af privat gæld. SKAT svarer på spørgsmålene, at det først var i løbet af 2013 og primo 2014, at man blev opmærksom på omfanget af udnyttelsen.

Det har været kendt stof igennem en længere årrække, at indskud af privat gæld i virksomhedsordningen både var lovligt og foregik i praksis. Der kan blandt andet henvises til artikel i Erhvervsbladet fra 20. september 2006 med overskriften ”Solid skattegevinst ved at flytte gæld”. I artiklen beskrives, hvordan der kan skabes ekstra likviditet til virksomheden ved at indskyde privat gæld da denne så kan afdrages med lavt beskattede midler og der følgende lavere private udtræk. Deloitte udtaler sig om modellen og beskriver, at SKAT’s praksis normalt er en sammenholdelse af den indskudte gæld med virksomhedens størrelse. Indskud af op til 1 mio. kr. er normalt intet problem.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Skatteministeriet anfører gennem lovforslaget og bemærkningerne hertil, at privat gæld i virksomhedsordningen med negativt indskudskonto til følge er en utilsigtet udnyttelse. I henhold til ovenstående har udnyttelsen fundet sted gennem en længere årrække uden der er grebet ind. Lovforslaget er af nogle udråbt til at være lovgivning med tilbagevirkende kraft da dispositioner foretaget efter gældende lovgivning og praksis nu får stor betydning for fremadrettet beskatning. Negativ indskudskonto betyder manglende adgang til opsparing selvom den negative indskudskonto er opstået før lovforslagets fremsættelse.

Efter min overbevisning har SKAT ikke foretaget nok kontrol på området, hvilket sker med henvisning til afgørelse SKM 2007.588.LSR. Denne afgørelse godkender dog indskud af privat prioritetsgæld med henvisning til, at rente på den indskudte gæld svarede til kapitalafkast-satsen. For at undgå indskud af prioritetsgæld, som har en lav rentesats på niveau med afkast-satsen, kunne SKAT have nøjes med at indføre bestemmelsen om rentekorrektions-satsen og lave sammenligningen af rentesatserne med denne i stedet for på afkastsatsen.

Skatteministeriets intentioner har derfor været at fjerne alle allerede oprettede arrangementer med indskud af privat gæld og rette op på den manglende kontrol. Den manglende kontrol kan sikkert henvises til omfattende besparelse indenfor SKAT vedtaget af et bredt udsnit af folketinget som også alle efterfølgende har stemt for lovforslaget L 200.

4.3.2 Spørgsmål 24 (Direkte spørgsmål)

Der spørges til hvilke overvejelser Skatteministeriet har gjort for alene at ramme privat gæld i virksomhedsordningen. Skatteministeriet svarer; *”lovforslaget tager udgangspunkt i systematikken i virksomhedsskatteloven, hvor en negativ indskudskonto i udgangspunktet anses for at være ensbetydende med, at der er indskudt privat gæld i ordningen, som udløser rentekorrektion. Sikkerhedsstillelse er tilsvarende en måde, hvorpå virksomhedens overskud reelt kan anvendes til at finansiere privatforbrug, uden at overskuddet hæves”*

Skatteministeriets ensidede fokus på, at negativ indskudskonto skyldes indskud af privat gæld kommer til udtryk i dette svar. Det bliver dog kommenteret i bemærkninger til lovforslaget, at negativ indskudskonto også kan skyldes hævninger udover de skattepligtige overskud. Skat-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

teministeriet ser dog ingen problemer i, at de selvstændige erhvervsdrivende, der har negativ indskudskonto af denne årsag rammes, da de så har foretaget en forlods hævnning af fremtidig overskud, der skal beskattes ved først kommende lejlighed.

Muligheden for at hæve udover overskud og stadig kunne opspare i efterfølgende indkomstår har været gældende siden indførelsen af virksomhedsordningen i 1987 uden nogen form for selvkontrollerende mekanismer. Den selvstændige erhvervsdrivende har ikke været ramt af rentekorrektion ved hævnninger udover overskuddet såfremt kapitalafkastet har været positivt, hvilket er udtryk for, at der skattemæssigt er en positiv egenkapital i virksomhedsordningen. Konsekvenserne af L 200 synes at ramme særlig hårdt for disse, da der ændres i lovtekst som har været gældende i hele virksomhedsskattelovens levetid. Konsekvenserne vil udbydes senere i specialet.

Der argumenteres i bemærkninger til loven også for at forlods hævnninger er at sammenligne med ligningslovens § 16E om ulovligt aktionærlån. Ligningslovens § 16E tilsiger at udlån fra et selskab til aktionær eller anpartshaver skal beskattes straks ved låneforholdets opståen enten i form af udbyttebeskatning eller som lønindkomst. Ved udlån fra et selskab til aktionær er der tale om udlån mellem 2 selvstændige skattesubjekter og 2 selvstændige juridiske enheder. Ved hævnning i virksomhedsordningen udover det opgjorte overskud er der ikke tale om udlån mellem 2 selvstændige skattesubjekter eller 2 selvstændige juridiske enheder. Den selvstændige erhvervsdrivende hæfter med alt, hvad han ejer for virksomhedsgælden også med private aktiver. Skattemæssigt er der også tale om ét skattemæssigt subjekt, hvor virksomhedsindkomst og for eksempel anden lønindkomst beskattes personligt hos den selvstændige erhvervsdrivende. Sammenligningen er efter min overbevisning ikke korrekt da hævnningerne udover årets overskud til ethvert tidspunkt vil skulle tilbagebetales af den selvstændige erhvervsdrivende enten via efterfølgende hævnninger eller som en personlig forpligtelse.

4.3.3 Spørgsmål 13 (Direkte spørgsmål)

Spørgsmål 13 er stillet med henvisning til den ønskede ændring af virksomhedsskatteloven, hvor der i § 10 indsættes nyt stk. 6, som skal forhindre sikkerhedsstillelser for privat gæld i virksomhedsaktiver. Er der stillet sådanne sikkerheder vil det højeste beløb svarende til sik-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

kerhedens størrelse eller gældens størrelse blive anset som værende overført til den skattepligtige. Der spørges til, hvorfor en indfrielse af en privat sikkerhedsstillelse ikke medfører et indskud i virksomhedsordningen, når oprettelsen af sikkerhedsstillelsen medfører en hævning.

Skatteministeriet henviser i første omgang til, at L 200 er fremsat for at forhindre en utilsigtet udnyttelse til skattemæssige dispositioner, hvor privatforbrug finansieres uden skattebetaling via sikkerheder fra virksomheden. I svaret fremsættes der samtidig et forslag om, at sikkerhedsstillelser gerne må oprettes såfremt de indgår som sædvanlige forretningsmæssige dispositioner eller hvis de er oprettet som sikkerheder for gæld i blandet benyttede ejendomme.

Svaret på spørgsmål 13 munder sluttelig ud i en markant stramning af det fremsatte lovforslag, hvor det bemærkes, at det beløb som anses som overført til den skattepligtige ikke længere vil indgå som en del af den udvidede hæverækkefølge, men skal overføres direkte til den skattepligtige. Skatteministeriet har ellers i bemærkningerne til lovforslaget side 11 nr. 2 fint beskrevet, hvorledes behandlingen skal ske i overensstemmelse med hæverækkefølgen i virksomhedsskattelovens § 5. Ovenstående vil blive uddybet i afsnittet ”Skatteministeriets ændringsforslag”

4.3.4 Dansk Erhverv (Høringsspørgsmål)

Dansk Erhverv har indgivet en del høringsspørgsmål til Skatteministeriet hvoraf et af dem har fokus på at negativ indskudskonto kan være opstået som følge af afmatning i økonomien og den selvstændige derfor har trukket på virksomhedens likvider. Alternativt som led i en opstartsfasen, hvor indtjeningen ikke er høj men hvor den selvstændige erhvervsdrivende har behov for et vist udtræk til faste udgifter.

Skatteministeriet har igen i sit svar 100 procent fokus på, at der er tale om hævning af forlods overskud. Den udvidede hæverækkefølge har lige siden virksomhedsskattelovens indførelse i 1987 sørget for at holde styr på overførsler mellem virksomhedens økonomi og den private økonomi. Blev der overført for meget til privat blev indskudskontoen negativ og der var tale om et lån i virksomheden og ikke tale om hævning af forlods overskud. Den selvstændige skulle så tåle en rentekorrektion på lånet i virksomheden, der forhøjede virksomhedens overskud og blev fradraget som en privat renteudgift.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Skatteministeriet tilsidesætter fuldstændigt denne praksis, hvilket kan have store konsekvenser for de selvstændige erhvervsdrivende, som har negative indskudskonto som følge af hævnings udover de opgjorte overskud

4.3.5 Danske Advokater (Høringsspørgsmål)

Danske Advokater har som sammenslutning for den danske advokatstand og på vegne af deres klienter indsendt en del høringsspørgsmål, hvor jeg har valgt at medtage deres bemærkninger vedrørende lovgivningen med tilbagevirkende kraft.

Danske advokater finder det kritisabelt, at der lovgives med tilbagevirkende kraft i både juridisk og økonomisk forstand. Selvstændige med negative indskudskonto og sikkerhedsstillelser afskæres fra opsparring, selvom de har handlet efter virksomhedsskattelovens og SKAT's anvisninger.

Skatteministeriet anfører, at det kun er indkomst optjent efter lovforslagets fremsættelse, som ikke kan opspares og at allerede opsparet indkomst ikke kommer til beskatning. Der kan så diskuteres for og imod dette synspunkt, men alt andet lige er det dispositioner foretaget i tidligere år, efter SKAT's anvisninger, som gør, at der ikke kan opspares, i henhold til det fremsatte lovforslag.

4.4. Skatteministerens ændringsforslag

Som det ses af ovenstående og på de angivne hjemmesider gav det fremsatte lovforslag om ændring af utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen anledning til mange hørings spørgsmål fra de informerede parter og til direkte spørgsmål i forbindelse med behandlingen.

Skatteministeriet har under behandlingen af spørgsmålene og ved egen betænkning lavet nogle ændringsforslag i forhold til det oprindelige lovforslag. Overordnet set er der ikke foretaget store ændringer i de generelle retningslinjer og Skatteministeriet har opretholdt og på enkelte områder strammet konsekvenserne i forhold til det oprindelige lovforslag. Jeg har valgt at fremhæve nedstående ændringer. Ændringerne er primært at finde i svar på hørings spørgsmål som findes på følgende link <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/35830>

4.4.1 Behandling af sikkerhedsstillelser

Skatteministeriet blev, som beskrevet i afsnit 4.3.3, spurgt til behandlingen af indfrielsen af en privat sikkerhedsstillelse. Under behandlingen af dette spørgsmål er praksis ændret i forhold til det oprindelige forslag og sikkerhedsstillelsen vil blive tillagt indkomsten udenom den udvidede hæverækkefølge.

I praksis vil det sige, at den selvstændige erhvervsdrivende vil få forhøjet sin indkomst med sikkerhedsstillelsens størrelse eller den private gælds størrelse, det vil sige en indkomst som aldrig er indtjent. Endvidere vil det fremadrettet betyde, at den private gæld skal indfries med private og beskattede midler, som i sidste ende betyder, at den selvstændige erhvervsdrivende bliver beskattet af beløbet 2 gange.

Tilsidesættelsen af håndteringen af sikkerhedsstillelsen via hæverækkefølgen må siges at være et brud på praksis med anvendelsen af den udvidede hæverækkefølge. Skatteministeriets ændring af det oprindelige forslag kan ses som, at man ikke ville acceptere, at indfrielsen af en sikkerhedsstillelse blev et indskud og derfor valgt at sige, at en sikkerhedsstillelse slet ikke skal føres via hæverækkefølgen.

4.4.2 Forhøjelse af bagatelgrænse

Lovforslagets § 2 stk. 6 indeholder beskrivelse af en bagatelgrænse for anvendelse af reglerne vedrørende utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen. Bagatelgrænsen er oprindeligt fastsat til 100.000 kr. og skal som beskrevet i afsnit 4.2.5 beregnes som en nominel værdi af negativ indskudskonto med tillæg af en sikkerhedsstillelse. I forbindelse med behandlingen af de modtagne høringssvar og direkte spørgsmål har Skatteministeriet fremsat forslag om, at bagatelgrænsen forhøjes til 500.000 kr.

En grænse på 500.000 kr. må anses som at være en mere realistisk bagatelgrænse end det oprindelige beløb på 100.000 kr. En tilsigtet udnyttelse af reglerne vil heller ikke være tilfældet såfremt negativ indskudskonto og sikkerhedsstillelser ikke er opgjort med væsentlige større beløb end den oprindelige grænse på 100.000 kr.

4.4.3 Omgørelse

Lovforslagets væsentligste tiltag skal som sagt træde i kraft ved lovforslagets fremsættelsesdato 11. juni 2014. Selvangivelsesfristen for 2013 for selvstændige erhvervsdrivende er 30. juni og af denne årsag kunne selvstændige erhvervsdrivende, som ikke havde selvangivet pr. 11. juni 2014 nå at tilpasse selvangivelse 2013 til det fremsatte lovforslag. Skatteministeriet har derfor fremsat forslag om mulighed for omgørelsen af selvangivelsen for 2013, i en afgrænset periode, såfremt man ikke er omfattet af bagatelgrænsen på 500.000 kr. Dispositioner som kan ændres er overførsel af finansielle aktiver og passiver og indskud. Mellemløbskonti kan ligeledes overføres til indskudskonto og frem mod fristen for ændring af dispositioner blev det også muligt at indskyde hensat til senere hævning.

Omgørelsesmuligheden har gjort det muligt at trække privat gæld ud virksomhedsordningen, med deraf følgende positiv indskudskonto og fremadrettet opretholdt muligheden for opsparringen i virksomhedsordningen. En negativ indskudskonto opstået som følge af hævninger udover de realiserede overskud er mere kompliceret at rette op på via omgørelse.

4.4.4 Udfasning af sikkerhedsstillelser

Muligheden for opsparing i virksomhedsordningen bortfalder, som udgangspunkt, med lovforslagets fremsættelse såfremt nominel værdi af negativ indskudskonto primo/ultimo og sikkerhedsstillelsen overstiger den forhøjede bagatelgrænse på 500.000 kr. Der er dog fremsat ændring til lovforslaget om, at såfremt sikkerhedsstillelsen og kun denne overstiger et beløb på over 500.000 kr. kan der fortsat foretages opsparing. Muligheden for fortsat opsparing er dog betinget af, at sikkerhedsstillelserne pr 10. juni 2014 bliver afviklet inden 1. januar 2018.

Til illustration af ovenstående er der nedenfor opstillet 2 eksempler med forskellige kombinationer af indskudskonto og sikkerhedsstillelser:

Eksempel 1: A har negativ indskudskonto på 75.000 kr. og en sikkerhedsstillelse på 500.000

Eksempel 2: B har indskudskonto på 0 kr. og sikkerhedsstillelser på 510.000 kr.

Den selvstændige erhvervsdrivende i eksempel 1 kan først opspare når den negative indskudskonto er indfriet, selvom sikkerhedsstillelsen indfries inden 1. januar 2018

Den selvstændige erhvervsdrivende i eksempel 2 kan fortsat opspare i virksomhedsordningen til og med 2017 såfremt sikkerhedsstillelsen er indfriet inden 1. januar 2018

Såfremt sikkerhedsstillelsen ikke indfries inden 1. januar 2018 vil den opsparede indkomst komme til beskatning i det indkomstår hvori dato 1. januar 2018 indgår; i de fleste tilfælde indkomståret 1/1 2018 – 31/12 2018.

Ændringen må skulle ses som et resultat af mange års tidligere praksis i penge- og realkreditinstitutter, hvor der ikke skelnes mellem private og virksomhedsaktiver når der skal oprettes sikkerhedsstillelser. Tidligere havde dette forhold ingen skattemæssig betydning, men har med lovændringen fået stor betydningen for opgørelsen af den skattepligtige indkomst og muligheden for opsparing. Skatteministeriet har på dette punkt lyttet til de modtagne høringsvar og lavet en overgangsordning således den selvstændige erhvervsdrivende og dennes rådgivere får mulighed for over en årrække at ændre håndteringen af sikkerhedsstillelserne.

4.5. Det vedtagne lovforslag

Lovforslaget L 200 blev fremsat 10. juni 2014 og med en kort høringsperiode over sommeren blev lovforslaget yderligere behandlet i Skatteministeriet og Folketinget, hvor det blev endelig godkendt af sidstnævnte 9. september 2014.

Det oprindelige lovforslag blev primært tilføjet præciseringer på forskellige områder vedrørende den fremadrettede håndtering af lovforslaget i praksis. Det oprindelige lovforslag indeholdt overordnet kun 3 paragraffer, hvor § 3 beskrev håndteringen af kommunal indkomstskat. I det vedtagne forslag er beskrivelsen heraf flyttet til en ny § 4 mens § 3 nu indeholder en præcisering og beskrivelse af håndteringen i praksis. I det følgende vil hovedtræk i det vedtagne lovforslag blive gennemgået med fokus på fremtidig anvendelse i praksis og på de områder, som får størst betydning.

4.5.1 Negativ indskudskonto

Fremadrettet vil der ikke kunne foretages opsparing i virksomhedsordningen såfremt der er negativ indskudskonto primo eller ultimo et indkomstår. Overgangsreglerne vedrørende bagatelgrænsen skal forstås bogstavelig og ikke som en bundgrænse og gælder kun for negativ indskudskonto som er opstået pr. 1/1 2014. Det vil sige, at forøges en i forvejen negativ indskudskonto efter lovforslagets ikrafttræden kan der ikke opspares uanset om primo negativ indskudskonto er negativ med 1 kr. og kun forøges med 1 kr.

Det har været forsøgt at overbevise Skatteministeriet om at frafalde kravet om indskudskonto hverken må være negativ primo eller ultimo for at opretholde muligheden for opsparing. Dette blev afvist med begrundelsen om, at der således løbende i året kunne ske privat hævninger med indfrielse ultimo. Begrundelsen holder dog ikke da der ikke kan opgøres nettohævninger i virksomhedsordningen¹⁷

Der er i lovforslaget indsat mulighed for en nulstilling af en negativ indskudskonto, som er opstået på det tidspunkt, hvor man indtræder i virksomhedsordningen 1. gang. Den selvstæn-

---

¹⁷ Væsentlige ændringer vedrørende virksomhedsordningen, Arne Larsen – SR-SKAT ONLINE side 1

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

dige erhvervsdrivende skal kunne dokumentere, at alle virksomhedens aktiver og gældsposter er medregnet i opgørelsen af indskudskonto samt at der ikke er medtaget privat gæld¹⁸.

Inden lovændringen var der begrænsede konsekvenser af en negativ indskudskonto hvor den selvstændige erhvervsdrivende typisk måtte acceptere en rentekorrektion for sit lån i virksomheden. Konsekvenserne vil fremadrettet være at muligheden for opsparing bortfalder såfremt der er en negativ indskudskonto primo/ultimo. De små selvstændige erhvervsdrivende stilles derfor nye administrative udfordringer i sigte, da kravet om et ajourført bogholderi er væsentlig forøget dels for at holdes styr på hævningerne, men også det skattemæssige resultat vil have stor betydning.

4.5.2 Sikkerhedsstillelser

Efter ændringen af virksomhedsskatteoven anses sikkerhedsstillelser for privat gæld med virksomhedsaktiver for overført til den selvstændige erhvervsdrivende med det laveste beløb af enten kursværdien af gælden eller sikkerhedsstillelsens størrelse. Sikkerhedsstillelsens størrelse opgøres på tidspunktet for sikkerhedsstillelsens oprettelse.¹⁹

Oprettes der en sikkerhedsstillelse for privat gæld vil det opgjorte beløb blive tillagt den personlige indkomst og det vil samtidig ske udenom hæverækkefølge. Som omtalt tidligere vil den selvstændige erhvervsdrivende blive beskattet af en fiktiv indkomst altså af midler som aldrig er modtaget.

Det er særligt penge- og realkreditinstitutterne som fremadrettet skal være yderst opmærksomme når der bevilges private- og erhvervsmæssige lån til selvstændige erhvervsdrivende og der samtidig oprettes diverse sikkerheder. Finansieringsinstitutternes redskaber til at sikre deres udlån er for eksempel alskyldserklæring, modregningsadgangen og virksomhedspant. De 3 nævnte redskaber kan alle medføre beskatning af sikkerhedsstillelsen eller gældens størrelse.

---

¹⁸ Væsentlige ændringer vedrørende virksomhedsordningen, Arne Larsen – SR-SKAT ONLINE side 5

¹⁹ Væsentlige ændringer vedrørende virksomhedsordningen, Arne Larsen – SR-SKAT ONLINE side 1

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Alskyldnererklæringen anvendes stort set på alle engagementer og bevirker, at de etablerede sikkerheder dækker det samlede engagement uanset om der er tale om privat gæld eller virksomhedens gæld. Som udgangspunkt medfører etableringen af en sådan sikkerhed ikke en hævning hos den selvstændige erhvervsdrivende selvom den dækker både privat og erhvervsmæssig gæld. Dette kræver dog, at den private gæld vil være dækket af pantet i de private aktiver. Såfremt det ikke er tilfældet vil alskyldnererklæringen medføre en hævning og beskatning.²⁰

Den generelle modregningsadgang som et pengeinstitut er i besiddelse af er ikke i sig selv en sikkerhedsstillelse, men kan i nogle tilfælde godt sidestilles hermed. Er der ydet en privat kredit, hvor der er en klar sammenhæng mellem kreditgivningen og for eksempel et indestående på en virksomhedskonto vil den selvstændige erhvervsdrivende kunne blive beskattet. Såfremt lånet åbenlyst ikke var bevilget uden modregningsadgangen og hvis der ikke er fri råderet over indeståendet på virksomhedskontoen kan modregningsadgangen efter en konkret vurdering opfattes som en sikkerhedsstillelse.²¹

Ved oprettelse af virksomhedspant vil pantets værdi svinge i takt med ændringer i virksomhedens balance og disse ændringer kan kombineret med en alskyldnererklæring resultere i, at der skal opgøres en hævning såfremt den private gæld ikke er dækket af sikkerheder i private aktiver. Såfremt virksomhedspantet er kombineret med sikkerheder i private aktiver vil hævningen skulle reduceres med værdi heraf²².

Er der afgivet pant i virksomhedsaktiver til dækning af et privat lån på 500.000 kr. og der yderligere er stillet sikkerhed i private aktiver for 500.000 kr. vil den opgjorte hævning være 0 kr. da den private sikkerhedsstillelse fragår først.

Der arbejdes ikke med et modregningsprincip set over indkomståret, hvorfor en etableret sikkerhedsstillelse i virksomhedsaktiver på 500.000 kr. for et privatlån på 500.000 kr. vil medføre en hævning på 500.000 kr. selvom der umiddelbart efter etableres en sikkerhed i private aktiver på 500.000 kr. Der er således kun modregningsadgang såfremt den private sikkerhedsstillelse oprettes samtidigt med lånet.

---

²⁰ Væsentlige ændringer vedrørende virksomhedsordningen, Arne Larsen – SR-SKAT ONLINE side 3

²¹ Væsentlige ændringer vedrørende virksomhedsordningen, Arne Larsen – SR-SKAT ONLINE side 3

²² Væsentlige ændringer vedrørende virksomhedsordningen, Arne Larsen – SR-SKAT ONLINE side 3

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Den generelle opgørelse af det hævede beløb sker, som tidligere anført, på det tidspunkt hvor der stilles sikkerhed. Oprettelse af et privat lån med en gæld på 500.000 kr. og sikkerhedsstillelsen udgør 1.000.000 kr. så vil hævningsbeløbet udgøre 500.000 kr. Sker der efterfølgende en forhøjelse af lånet vil forhøjelsen anses som en yderligere hævningsbeløb.

Oprettelse af en privat kassekredit med sikkerhed i virksomhedens aktiver vil løbende give udsving i beløbene, som anses som værende hævet. Oprettelse af kassekredit med en trækingsret på 1.000.000 kr. og sikkerhedsstillelse på 1.000.000 kr., men kreditten ikke har været anvendt i året, vil det ikke føre til beskatning. Har kreditten derimod været anvendt i året vil hævningsbeløbet opgøres som maksimum trækbeløbet i året. Udgør trækbeløbet ultimo 300.000 og det følgende år forøges trækbeløbet til 400.000 kr. pr 30/6 men er nedbragt til 300.000 kr. pr. 31/12 vil hævningsbeløbet opgøres til 100.000 i det pågældende indkomstår.²³

Et andet område, hvor håndteringen af sikkerhedsstillelser vil give anledning til ekstra overvejelser i praksis er på blandet benyttede ejendomme. Blandt benyttede ejendomme, hvor den erhvervs-mæssige andel er oplyst på ejendomsvurderingen vil typisk være stillet til sikkerhed for den samlede gæld i ejendommen. Sikkerhedsstillelse for den private gæld accepteres såfremt gælden ikke overstiger ejendomsværdien af den del af ejendommen, der tjener til bolig for ejeren. Værdien af den del af ejendommen, som tjener til bolig for ejeren, opgøres som den kontante anskaffelsessum med tillæg af forbedringer eller til den del af den samlede ejendomsvurdering, som henføres til boligen med tillæg af eventuelle forbedringer, der ikke er medtaget i fastsættelsen af ejendomsværdien. Ovenstående rammer især landbruget, men også en del af de mindre selvstændige erhvervsdrivende, som typisk bor i forbindelse med en form for værksted eller lagerfaciliteter.

Generelt vil den selvstændige erhvervsdrivende og særligt dennes finansielle rådgivere skulle være meget påpasselig med ændringer af sikkerhedsstillelser og ændringer i låneforhold. Oprettelse af sikkerheder efter lovforslagets fremsættelsesdato, som efter de ovenfor beskrevne forhold vil medføre en hævningsbeløb, vil en udskiftning til en anden form for sikkerhed medføre en ny beskatning, da det anses som en ny hævningsbeløb. Dette også selvom sikkerhedsstillelsen er på nøjagtigt samme vilkår.

---

²³ Væsentlige ændringer vedrørende virksomhedsordningen, Arne Larsen – SR-SKAT ONLINE side 3

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Det samme er gældende ved udskiftning af lånet med et nyt lån med samme sikkerhedsstillelse. Her skal den selvstændige erhvervsdrivende og dennes rådgivere være meget opmærksomme da ændringer i lånevilkår, såsom rente og løbetid vil kunne sidestilles med indfrielse og optagelse af et nyt lån.²⁴

4.5.3 Indkomstopgørelsen for 2014

De væsentligste punkter i lovforslaget, som skal forhindre udnyttelsen af virksomhedsskatte-lovens bestemmelser træder som sagt i kraft ved lovforslagets fremsættelse det vil sige 11. juni 2014 midt i et indkomstår. Skatteministeriet har derfor, sikkert for at afbøde kritikken af lovgivning med tilbagevirkende kraft, indført overgangsregel, hvor indkomst optjent indtil 10. juni 2014 kan opspares efter den gamle praksis. Indkomst optjent fra 11. juni 2014 skal respektere det nye regelsæt.

Opgørelsen af indkomsten for de 2 perioder kan opgøres direkte, hvor indtægter og udgifter henføres til den enkelte periode eller som en beregnet andel af årsresultatet for 2014. Ved en direkte opgørelse vil de skattemæssige afskrivninger blive fordelt med en beregnet andel til hver af de 2 perioder. Uanset hvilken metode, som anvendes, kan den selvstændige erhvervsdrivende vælge, at årets hævninger henledes til perioden efter 11. juni 2014²⁵

Skatteministeriet har i høringsskema svaret FSR – danske revisorer bekræftende på ovenstående og endvidere anført, at der kun foretages 1 overskudsdisponering og at hævninger før og efter 11. juni 2014 ikke har betydning herfor og som anført vil det kun være indkomst frem til 10. juni 2014, som kan opspares. Samtidig er det bekræftet at hævninger kan flyttes til perioden efter 11. juni 2014 og værende anset som hævet af indkomst i denne periode.

---

²⁴ Væsentlige ændringer vedrørende virksomhedsordningen, Arne Larsen – SR-SKAT ONLINE side 4

²⁵ Væsentlige ændringer vedrørende virksomhedsordningen, Arne Larsen – SR-SKAT ONLINE side 4

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

4.6 .Konsekvenserne for case-eksemplerne

Med vedtagelsen af Lovforslag L 200 er der sket store ændringer i de selvstændige erhvervsdrivendes muligheder for anvendelse af virksomhedsskatteoven. Muligheden for opsparingen til den lave virksomhedsskat er væsentlig forringet. Konsekvenser for de 3 case-eksempler fra afsnit 3.4 vil blive gennemgået nedenfor.

4.6.1 Nystartet selvstændig erhvervsdrivende

I afsnit 3.4.1 blev der gennemgået et eksempel med anvendelse af virksomhedsskatteovens regler frem til fremsættelsen af L 200 for en nystartet tømrermester. Den talmæssige opstilling fra eksemplet er indsat nedenfor og konsekvenserne vil blive gennemgået ud fra dette.

<u>Resultatopgørelse</u>		<u>Balance</u>	
Omsætning	600.000	Driftsmidler	150.000
Vareforbrug	250.000	Debitorer	50.000
Dækningbidrags	350.000	Aktiver i alt	200.000
Autodrift	7.000		
Administration	25.000	Egenkapital	-40.000
Resultat før afskrivninger	318.000	Billån	168.000
		Kassekredit	22.000
Afskrivning (saldo)	50.000	Anden gæld	50.000
Renteudgifter	8.000	Passiver i alt	200.000
Virksomhedsindkomst	260.000		
<u>Egenkapital</u>			
Primo	0		
Virksomhedsindkomst	260.000		
Hævninger	-300.000		
I alt	-40.000		

I opstartsåret er der hævet udover det realiserede overskud og der er således opgjort en negativ indskudskonto med 40.000 kr. I henhold til virksomhedsskatteovens ”nye” § 11 stk. 4 kan der ikke opspares i et indkomstår såfremt der er en negativ indskudskonto primo eller ultimo. Det vil sige, at der ikke kan foretages opsparing næste år, da der har været en negativ indskudskonto primo.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Af eksemplet fremgår ligeledes, at der er realiseret et negativt kapitalafkastgrundlag og da der samtidig er en negativ indskudskonto vil de nye regler i § 9 a om rentekorrektions­sats komme i anvendelse. Der bliver således ikke længere beregnet en rentekorrektion med 2% med afsæt i kapitalafkastsatsen men med en forhøjelse af procentsatsen med 3% til 5% og der overføres således 2.000 kr. til den personlige indkomst.

I opstartsåret vil ændringerne ikke have så stor betydning da muligheden for opsparingen reelt ikke var til stede grundet hævnin­ger, som var større end overskuddet. Det er først i de følgende år, at de nye regler kan få stor betydning. Lad os antage, at der udføres et større projekt i år 2 og der realiseres et større overskud på for eksempel 700.000 kr. og hævnin­gerne udgør 400.000 kr. Efter de gamle regler var der mulighed for opsparing af 300.000 kr. med en beskatning på 24,5%. Efter de nye regler vil det fulde overskud skulle beskattes som personlig indkomst med op til 56% grundet en negativ indskudskonto. Vores selvstændige erhvervsdrivende mister således vigtig likviditet til udvikling af sin virksomhed grundet den større skattebetaling, som kræver udtræk i form af hævnin­ger til betaling.

En negativ indskudskonto på bare 1 kr. kan således få store konsekvenser for udviklingen af de selvstændige erhvervsdrivendes virksomheder. Det må forventes, at der fremadrettet skal bruges større ressourcer fra virksomhedsejerne på den administrative styring således der løbende er styr på hævnin­ger contra overskud. I praksis er det dog sådan, at den type virksomhedsejere, som anvender virksomhedsskattelovens bestemmelser, først har fuldt overblik over deres virksomheds skattemæssige resultat når de modtager regnskabet fra revisor. Dette er typisk 3 – 4 måneder efter årsafslutning, hvor det er for sent at rette op på foretagne hævnin­ger.

4.6.2 Landmand med drift i flere år

Landbruget har gennem en længere årrække oplevet store udsving i indkomsterne og er derfor udfordret på nogle andre punkter end den nystartede selvstændige erhvervsdrivende. Samtidig er der i eksemplet taget udgangspunkt i et landbrug med drift gennem en årrække. Taleksemplet fra tidligere er indsat nedenfor.

<u>Resultatopgørelse</u>		<u>Balance</u>	
Omsætning	2.000.000	Ejendom	12.000.000 Anskaffelssum 10 mio.
Vareforbrug	500.000	Driftsmidler	1.000.000 Nedskrevet værdi
Dækningbidrags	1.500.000	Aktiver i alt	13.000.000
Løn til ansatte	350.000	Egenkapital	3.000.000
Drift af materiel	150.000	Prioritetsgæld	8.000.000
Administration	150.000	Pengeinstitut	1.500.000
Resultat før afskrivning	850.000	Anden gæld	500.000
Afskrivning (saldo)	333.333	Passiver i alt	13.000.000
Renteudgifter	280.000	<u>Indskudskonto</u>	
Virksomhedsindkomst	236.667	Primo	-1.000.000
<u>Egenkapital</u>		Virksomhedsindkomst	236.667
Primo	3.163.333	Hævninger	-400.000
Virksomhedsindkomst	236.667	I alt	-1.163.333
Hævninger	-400.000		
I alt	3.000.000		
<u>Kapitalafkastgrundlag</u>			
Primo	-500.000		
Regulering	-163.333		
Ultimo	-663.333		

Som beskrevet i afsnit 3.4.2 er den negative indskudskonto opstået som følge af hævninger udover den realiserede virksomhedsindkomst. Som det samtidig ses er der stadig en fornuftig egenkapital, der kan henledes til stigende jordpriser. Det er således kun den tilnærmede skattemæssige egenkapital (kapitalafkastgrundlaget) og indskudskonto, der er blevet negative som følge af hævningerne udover årenes overskud.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16.september 2014

Ved skatteopgørelsen er der opgjort rentekorrektion med kapitalafkastsatsen, hvilket fremadrettet skal ændres til en rentekorrektionssats som beskrevet i forrige afsnit. Landmanden har, gennem alle årene med negativ skattemæssig konsolidering, således tidligere opretholdt muligheden for opsparing, men denne er nu bortfaldet med vedtagelsen af L 200. For at genvinde muligheden for at opspare i virksomhedsordningen vil den negative indskudskonto skulle udlignes. En større negativ indskudskonto, i dette tilfælde på -1.163.333 kr. vil være meget bekostelig at indfri, da det skal ske med midler fra privatsfæren, det vil sige med beskattede midler eller med låneoptagelse som skal afdrages med beskattede midler.

Forøgelsen af den negative indskudskonto er gennem årene sket i henhold til SKAT's praksis på området og har kun haft beregning af en rentekorrektion som konsekvens. De relativt store konsekvenser som muligheden for manglede opsparing kan have er således opstået i tidligere år hvor gældende regler er fulgt. Fremtidig indtjening kan således ikke opspares på grund af vedtagelsen af L 200 men med afsæt i dispositioner fra tidligere. Efter min opfattelse kan det ligne lovgivning med tilbagevirkende kraft, som også er omtalt andetsteds i specialet.

4.6.3 Praktiserende læge

Skatteplanlægning er nemmest i de tilfælde, hvor overskud er forudsigelige og selvfølgelig mest fordelagtig, hvor der realiseres større overskud. I afsnit 3.4.3 er der taget udgangspunkt i en situation med indskud af privat gæld med negativ indskudskonto til følge. Indskud af privat gæld er især fordelagtigt, hvor der er en solid indtjening i virksomheden, da der således er likviditet til afdrag på både virksomhedens gæld og den private gæld. Indskuddet af gælden gør, at afdrag kan ske med midler, som kun er beskattet med virksomhedsskatten og ikke efter en beskatning som personlig indkomst med skatteprocent op til 56,2%. Taleksemplet fra afsnit 3.4.3 er indsat nedenfor.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

<u>Resultatopgørelse</u>		<u>Balance</u>	
Resultat andel I/S	1.100.000	Kapitalandel lægehus	250.000
Vagthonorar	250.000	Driftsmidler	75.000 Nedskrevet værdi
Bilomkostninger	40.000	Goodwill	500.000
Administration	50.000	Likvider	500.000
Resultat før afskrivning	1.260.000	Aktiver i alt	1.325.000
		Egenkapital	-675.000
Afskrivning (saldo)	25.000	Banklån	1.000.000
Renteudgifter	50.000	Banklån, privat	1.000.000
Renter indskudt gæld	50.000	Passiver i alt	1.325.000
Virksomhedsindkomst	1.135.000		
<u>Egenkapital</u>		<u>Indskudkonto</u>	
Primo	-1.310.000	Primo	-1.000.000
Virksomhedsindkomst	1.135.000	Virksomhedsindkomst	1.135.000
Hævninger	-500.000	Hævninger	-500.000
I alt	-675.000		635.000 0
		Ultimo	-1.000.000
<u>Kapitalafkastgrundlag</u>			
Primo	-1.310.000		
Regulering	635.000		
Ultimo	-675.000		

I ovenstående eksempel ses der at være en virksomhedsindkomst, som er større end hævnin-
gen og der er derfor grundlag for opsparing. Den negative indskudskonto er opstået som følge
af indskud af privat gæld. Muligheden for opsparing bortfalder efter det nye regelsæt grundet
den negative indskudskonto.

Som beskrevet i figur 17 under afsnit 3.4.3 har der været en rentefordel ved ovenstående som
følge af den lave sats for kapitalafkastet på 2%, mens indskudt gæld er forrentet med en høje-
re rentesats. Denne fordel vil i mange tilfælde forsvinde med indførelsen af den såkaldte ren-
tekorrektionssats. Rentekorrektionssatsen vil tage udgangspunkt i kapitalafkastsatsen med et
tillæg på 3%, som vil gøre det skattemæssigt neutralt om gæld indskydes i virksomheden
eller holdes ude privat. Neutraliteten afhænger dog stadig af, hvor høj rentesatsen er på den
indskudte gæld. Den såkaldte selvkontrollerende effekt vil således blive opretholdt i flere til-
fælde med indførelsen af det nye regelsæt.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Den store virksomhedsindkomst taget i betragtning vil muligheden for fortsat opsparing med lav beskatning være at foretrække, fremfor en eventuel fortsat rentefordel eller mulighed for afdrag på den indskudte gæld med lavt beskattede midler. Derfor skal den private gæld tages ud af virksomheden. Som beskrevet i afsnit 3.4.3 vil dette ved afdrag på den private med et anslået beløb på 200.000 kr. koste ekstra likviditetstræk på 64.000 kr svarende til forskellen på virksomhedsskatten på 24,5% og højeste marginalskat på 56,2%.

4.7. Delkonklusion

Med fremsættelsen af L 200 vedrørende indgreb mod utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen blev der ændret væsentlig på virksomhedsordningens hidtidige regelsæt og anvendelsen heraf. Lovforslaget blev af Skatteministeriet fremsat for at stoppe misbrug af det gældende regelsæt til finansiering af privatforbrug med lavt beskattede midler. Det var kommet Skatteministeriet for øje, at det gældende regelsæt blev misbrugt i arrangementer, hvor privat gæld blev indskudt i virksomhedsordningen og hvor virksomhedens aktiver blev anvendt som sikkerhed for privat gæld. Lovforslaget L 200 blev fremsat for at dæmme op for disse arrangementer.

Lovforslaget har dog fået vidtrækkende konsekvenser for selvstændige erhvervsdrivende, som har fulgt gældende lovgivning og praksis og som rammes af ændringerne, selvom de ikke har foretaget skattetænkning eller udnyttet den gældende lovgivning. De selvstændige erhvervsdrivende som rammes hårdt af L 200 er typisk de brancher med svingende indkomster. Her kan lav indtjening et år, med private hævninger herudover, resultere i en negativ indskudskonto, hvorfor muligheden for opsparing i det efterfølgende år falder bort.

Skatteministeriet har gennem hele processen fra fremsættelsen af lovforslaget og til vedtagelsen af det endelige lovforslag udvist den holdning, at negativ indskudskonto primært opstår som følge af indskud af privat gæld. Efter min overbevisning opstår langt størstedelen af negative indskudskonti som følge af hævninger og øvrige overførsler udover overskud. At fratage retten til efterfølgende opsparing, med den begrundelse at hævning udover overskud er hævning af fremtidig overskud, synes i mine øjne ikke at være korrekt. Hævning udover overskuddet er et lån i virksomheden, hvoraf der vil blive betalt rentekorrektion.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Et andet sted, hvor det vedtagne lovforslag har vidtgående konsekvenser for de selvstændige erhvervsdrivende er hele området omkring sikkerhedsstillelserne. Det nye regelsæt skulle dæmme op for de arrangementer, hvor der for eksempel blev oprettet en privat kassekredit til finansiering af løbende privatforbrug med sikkerhed i virksomhedens aktiver. I bemærkningerne til lovforslaget blev det fremført, at sådanne sikkerhedsstillelser skulle anses som overført til den skattepligtige i henhold til hæverækkefølgen. Under den efterfølgende behandling af lovforslaget ændres dette til at sikkerhedsstillelsen tillægges den personlige indkomst udenom hæverækkefølgen. Det vil sige der skal ske beskatning af et beløb, som aldrig er indtjent.

Vedtagelsen af L 200 vil fremadrettet i praksis give de selvstændige erhvervsdrivende øgede udgifter til finansiering og rådgiverbistand. Finansieringsudgifterne vil stige, da der i et samlet engagement med et pengeinstitut vil blive behov for oprettelse af flere konti. Tidligere har den selvstændige erhvervsdrivende kunnet klare sig med en kassekredit til virksomheden, hvor også private udgifter blev betalt med modpostering på hævekonto. Fremadrettet er konsekvenserne af en negativ indskudskonto eller forøgelsen af en negativ indskudskonto under bagatelgrænsen så store at der vil opstå behov for oprettelse af private kreditter til en aconto finansiering af private hævninger indtil årets overskud er opgjort. Af samme årsag vil udgifter til rådgiverbistand formentlig stige da der stilles større krav til løbende at have et 100% opdateret bogholderi. I praksis findes der en stor del selvstændige erhvervsdrivende, som først kender omfanget af hævninger og virksomhedens overskud når selvangivelsen indsendes. Vigtigheden af løbende at have styr på hævningerne vil øge brugen af rådgiverbistand eller også stiger den administrative byrde på indehaveren selv som så mister tid til udvikling og vækst af sin virksomhed.

Ønsket om at dæmme op for den utilsigtede udnyttelse af virksomhedsordningen fra Skatteministeriets side er reelt nok, men det vedtagne lovforslag får efter min overbevisning for store konsekvenser for selvstændige erhvervsdrivende, som ikke har udnyttet ordningen. Samtidig er mulighederne for at reparere og afbøde konsekvenserne af det vedtagne forslag også størst for de selvstændige erhvervsdrivende, som har udnyttet ordningen. Dette uddybes i de efterfølgende afsnit.

5. Konsekvenser og perspektivering vedrørende Lovforslag L 200

Det følgende afsnit vil indeholde en nærmere beskrivelse af konsekvenserne af vedtagelsen af L 200 særligt med fokus på driftsform, mulighederne for at afbøde konsekvenserne samt en sammenligning til øvrig lovgivning både vedtaget og fremsatte lovforslag.

5.1 . Drift af virksomhed i privat regi contra i selskabsregi

Med fremsættelsen af L 200 og den efterfølgende vedtagelse af Lov nr. 992 af 16. september 2014 blev der foretaget omfattende ændringerne af virksomhedsskattelovens oprindelige regelsæt. Regelsættet har på de væsentligste punkter ikke været ændret siden indførelsen i 1987. På denne baggrund er der dannet praksis og en fælles konsensus om, hvordan ordningen skal fungere i praksis og hvorledes de selvstændige erhvervsdrivende skal agere inden for rammerne. Fremadrettet får indførelsen af ændringerne konsekvenser helt fra opstart af virksomhed til, hvorledes den fremtidige drift af virksomheden kan ske.

Som omtalt først i specialet kan en virksomhed drives i selskabsform eller som selvstændig erhvervsdrivende med anvendelsen af virksomhedsordningen. Valget er en samlet vurdering af for eksempel afvejning af afgrænsning af risiko ved opstart i selskabsform contra opstart som selvstændig erhvervsdrivende, hvor der hæftes personligt med alt som den selvstændige ejer og har. Valget har også været påvirket af kravet om indskud af kapital ved stiftelsen af et selskab, hvor opstart som selvstændig ikke kræver fysisk indskud af kapital ved opstarten.

Ved indførelsen af det nye regelsæt om frafald af muligheden for opsparing ved negativ indskudskonto har det efter min opfattelse indført en væsentlig skattemæssig forskel om der opstartes i privat regi contra i selskabsform. Opstart i selskabsform kan efter indførelsen af reglerne om iværksætterselskaber ske ved indskud af 1 kr. eller ved stiftelse af et anpartsselskab, hvor kapitalkravet over de senere år er reduceret fra 125.000 kr. til nu 50.000 kr. Når selskabet er stiftet vil ejerlederen blive lønansat i selskabet og i praksis være lønmodtager heri, dog med indirekte fuld bestemmelse over udbetaling af løn til privatregi.

I en opstartsfase vil indtjeningen, som tidligere beskrevet, typisk være usikker mens virksom-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

hedsejeren typisk stadig vil have faste udgifter som skal betales. Et realiseret underskud i et selskab kan være opstået som følge af udbetaling af løn til ejerleder som reelt overstiger det niveau som indtjeningen i selskabet kan bære. Er selskabet stiftet som et iværksætterselskab med 1 kr. vil underskuddet resultere i en negativ egenkapital og samme forhold vil i mange tilfælde være gældende såfremt der er tale om et anpartsselskab. Konsekvenserne af kapitaltab i et selskab er af ren selskabsretlig karakter og har ingen skatteretlige konsekvenser for selskabet som et selvstændigt skattesubjekt eller for ejerlederen som skattesubjekt.

I henhold til selskabslovens § 119 skal ledelsen senest 6 måneder efter konstatering af selskabets tab af halvdelen af den tegnede kapital afholde en generalforsamling hvor der redegøres for selskabets økonomiske stilling og for hvorledes ledelsen vil genetablere kapitalen. Dette kan gøres i form af fremlæggelse af budgetter som viser overskud de følgende år eller ved vedtagelse af indskud af yderligere kapital. Selskabet vil de følgende år kunne fortsætte med betaling af skat i henhold til selskabsskatteprocenten og dermed anvende restkonsolidering til udvikling af virksomheden.

Opstår samme situation ved anvendelsen af virksomhedsordning og vi antager at den selvstændige erhvervsdrivende har indskudt 1 kr. eller 50.000 kr. vil udtræk udover det skattemæssige resultat resultere i en hævnning på indskudskontoen. Indskudskonto vil sikkert blive negativ som følge af de relativt lave indskud. Konsekvenserne er langt mere vidtrækkende end situationen ved drift i selskabsform. Den selvstændige erhvervsdrivende vil fremadrettet ikke kunne opspare overskud udover hævningerne, men vil skulle beskattes personligt af den fulde indtjening med en marginal skat på 56,2%. Den negative indskudskonto, som følge af hævninger udover overskud, kan kun reetableres ved indskud af højt beskattede midler. En negativ egenkapital opstået i et selskab som følge af udbetaling af løn udover selskabets indtjeningsevne kan reetableres ved fremtidige indtjening beskattet med en skatteprocent på 24,5%. Som selvstændig erhvervsdrivende mistes der således vigtig likviditet til udvikling af virksomheden, hvilket ikke gør det nemmere at vækste sin virksomhed, da likviditeten i en opstartsfase er yderst vigtig.

Et andet område, hvor der sker en stor skævvridning omkring valget af driftsform ved vedtagelsen af L 200 er forholdet ved opgørelsen af et regnskabsmæssigt og skattemæssigt resultat

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

ved henholdsvis drift i selskabsform contra drift som selvstændig erhvervsdrivende. Der kan være store forskelle på opgørelsen af det regnskabsmæssige resultat og skattemæssige resultat i et indkomst/regnskabsår. Typisk opstår forskellen ved forskellig mulighed for afskrivning regnskabsmæssigt og skattemæssigt dels grundet forskellige afskrivningssatser men også anskaffelsestidspunktet af et aktiv har betydning. Afskrivningerne har typisk et element af skatteplanlægning. Herudover kan der opstå forskelle på, hvornår avancer medtages regnskabsmæssigt og skattemæssigt. Typisk ved indregning af igangværende arbejder vil dette have betydning.

Anvendes produktionsmetoden, der giver mulighed for løbende indregning af avancer opgjort ud fra færdiggørelsesgrader på statutidspunktet, vil regnskabsmæssige resultater typisk overstige skattemæssige resultater med store beløb. Dette skyldes at avancer set fra et skattemæssigt aspekt først indregnes når sagen afsluttes. Drives virksomheden i selskabsregi vil forskellen mellem et regnskabsmæssigt og skattemæssigt resultat ikke have betydning for fremtidig mulighed for beskatning med selskabsskatteprocenten. Drives virksomheden i privatregi med anvendelsen af virksomhedsordningen vil forskellen få stor skattemæssig og likviditetsmæssig betydning fremadrettet.

Den selvstændige erhvervsdrivende kan med indregning af en avance på et større igangværende projekt, der nærmer sig sin afslutning på statutidspunktet, realisere et væsentlig regnskabsmæssigt overskud, mens der skattemæssigt realiseres et mindre overskud. Regnskabsmæssigt vises der en positiv konsolidering dvs. overskuddet overstiger de private udtræk, mens konsekvenserne af tilbageførelsen af avance ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan være en negativ indskudskonto, da hævninger kan overstige det skattemæssige resultat.

Resultatet af ovenstående vil være, at den selvstændige erhvervsdrivende skal acceptere at medregne en avance til beskatning for at undgå en negativ indskudskonto. Havde driften lagt i selskabsregi vil lønudtræk, selvom der skattemæssigt blev opgjort et underskud ikke have betydning. Der opstår således også her store forskelle på om driften sker i privatregi eller om den sker i selskabsform.

5.2. Løsningsforslag for case-eksemplerne

I case eksemplerne er der tale om 3 selvstændige erhvervsdrivende, som på forskellige områder og i forskelligt omfang rammes af ændringerne i virksomhedsskatteloven. I det følgende vil der oplistes hvilke, muligheder der er for at undgå eller afbøje konsekvenserne af L 200. Dette vil primært ske med fokus på case eksempler, men ændringer af øvrige arrangementer vil også blive kommenteret.

Lovforslaget indeholder som tidligere beskrevet muligheden for omgørelse af selvangivelsen for 2013 som giver mulighed for at nulstille en eventuel negativ indskudskonto eller bringe denne under den førromtalte bagatelgrænse. Typisk vil omgørelsesmuligheden blive anvendt til indskud af aktiver eller til at fjerne indskudt privat gæld eller anden gæld. Andre muligheder kan være udtræden af virksomhedsordningen og virksomhedsomdannelse.

5.2.1 Nystartet selvstændig erhvervsdrivende

I eksemplet hæves der i opstartsåret et beløb udover årets overskud med en negativ indskudskonto til følge. Muligheden for opsparing i det efterfølgende indkomstår er derfor definitivt bortfaldet da indskudskonto primo vil være negativ og indskud af private midler med positiv indskudskonto ultimo til følge vil således ikke have nogen effekt.

Vil der i år 2 blive realiseret et stort overskud kommer dette til fuld beskatning som personlig indkomst selvom hele overskuddet fysisk ikke er hævet ud privat. Ved større overskud kan dette have stor skattemæssig og likviditetsmæssig betydning, hvorfor det kan være fordelagtigt at opnå muligheden for beskatning med selskabsskatteprocent.

Løsningen på ovenstående vil være en skattefri virksomhedsomdannelse, hvor driften af virksomheden overgår fra drift i privatregi til drift i virksomhedsform. Lovgrundlaget for virksomhedsomdannelse findes i en særskilt lov kaldet virksomhedsomdannelsesloven. Denne beskriver, hvilke forhold, som skal være opfyldt for at den tidligere personlige virksomhed kan omdannes til et selskab. I eksemplet ses der at være en negativ indskudskonto og denne skal ifølge virksomhedsomdannelseslovens § 2 stk 5 være udlignet inden omdannelsen. Den selvstændige erhvervsdrivende kan fysisk foretage indskud i det nye indkomstår inden dato for omdannelsen og udligne den negative indskudskonto. Var der foretaget indskud i virk-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

somhedsordningen vil det ikke genoprette mulighed for opsparing da indskudskonto var negativ primo. Ved omdannelsen vil der skulle opgøres en egenkapital på minimum 50.000 kr. svarende til minimumskravet for selskabs kapital ved stiftelsen af et anpartsselskab. I eksemplet er egenkapitalen negativ med 40.000 kr. hvorfor værdien af aktiverne enten skal opskrives eller også skal indskuddet i forbindelse med udligningen af negativ indskudskonto forøges.

Når omdannelsen er på plads vil driften nu fortsætte i selskabsregi og ejer vil nu blive lønmodtager. Hævninger foretaget indtil den fysiske stiftelse vil blive konverteret til løn og restoverskuddet i selskabet vil kunne opspares efter betaling af selskabsskat på 24,5%. Såfremt driften var fortsat i personlig regi vil det fulde overskud skulle være beskattet som personlig indkomst med en skattesats på op til 56,2%.

Såfremt virksomheden var startet inden fremsættelsen af L 200 og indskudskonto var negativ med 40.000 kr. pr 31. december 2013 kunne muligheden for opsparing være genoprettet ved hjælp af omgørelsesordningen. Her kunne den selvstændige erhvervsdrivende have taget noget af gælden i virksomheden ud og overført til privat regi. I eksemplet er der et billån på 168.000 kr. som ved overførsel til privatregi vil have genoprettet en positiv indskudskonto. Denne løsning er dog ikke optimal da rentefradraget formindskes fra fuldt fradrag i virksomhedsindkomsten til fradrag som kapitalindkomst med en lavere skatteværdi til følge. Endvidere vil afdrag på lånet fremadrettet skulle ske med midler som er personbeskattet i stedet for en virksomhedsbeskatning.

5.2.2 Landmand med drift i flere år

Det opstillede eksempel tager som bekendt udgangspunkt i en virksomhed med drift gennem flere år og hvor virksomhedsordningen derfor er anvendt gennem en længere årrække. Virksomhedsordningen er anvendt i henhold til den gældende praksis og lovgivning. Der er gennem en årrække med svigtende indtjening opstået en stor negativ indskudskonto. På baggrund af den negative indskudskonto mistes muligheden for opsparing af fremtidig indtjening udover hævningerne.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Den store negative indskudskonto gør det svært og bekostelig at genoprette muligheden for opsparing. En virksomhedsomdannelse vil, som beskrevet ovenfor, kræve udligning af den negative indskudskonto inden omdannelsesdato. Der skal indskydes 1.163.333 kr. af private midler. En anden mulighed er udtræk af virksomhedsgæld, hvilket dog vil reducere fradragsværdien af renterne og afdrag skal betales af private midler. Med en stor negativ indskudskonto skal der flyttes en stor andel af virksomhedsgælden hvilket vil forværre likviditeten væsentlig.

Der er således ingen umiddelbare ”nemme” løsninger til at genvinde muligheden for opsparing. Såfremt landmanden formår at øge sin indtjening skal denne beskattes fuldt ud og via beskatning udover hævningerne og opgjorte beløb til hensættelse til senere hævning vil kunne indskydes i virksomhedsordningen og nedbringe den negative indskudskonto.

Selvom den negative indskudskonto hindrer opsparing vil en del landmænd, som er i samme situation som i det opstillede eksempel, nok ikke rammes direkte af den manglende mulighed for opsparing. Landbruget har på nuværende tidspunkt store udfordringer med at opnå en fornuftig indtjening og i det hele taget en konsolidering efter private udtræk. Er de private udtræk i forvejen større end overskuddet vil den manglende mulighed for opsparing reelt ikke have betydning. Det er således kun konsekvenserne af rentekorrektionssatsen som har betydning

5.2.3 Praktiserende læge

I det gennemgående eksempel med en praktiserende læge med en stabil og høj indtjening fra sin virksomhed opstår den negative indskudskonto som følge af indskud af privat gæld. Muligheden for opsparing bortfalder og grundet en relativ stor indtjening udover hævninger er konsekvenserne heraf store.

Muligheden for opsparing kan i dette tilfælde relativt nemt reetableres ved at tage den private gæld ud af virksomhedsordningen og medtage denne i privatregi. I dette tilfælde, hvor der er tale om indskudt privat gæld, som tages ud, og ikke virksomheds gæld som overføres til privat, vil virksomheden stadig have fuldt fradrag for de erhvervsmæssige renter og der kan af-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

drages på erhvervsmæssig gæld med indkomst beskattet med virksomhedsskatten. Her mistes der ingen fradragsret eller likviditet, som i eksemplet med den nystartede erhvervsdrivende, der eventuelt måtte tage erhvervsmæssig gæld ud for at fjerne den negative indskudskonto. Muligheden for opsparing, kan via omgørelsesmuligheden for selvangivelsen for 2013, allerede reetableres med virkning for 2014 ved overførsel af den private gæld til privat regi.

En virksomhedsomdannelse kunne også anvendes for genopretning af muligheden for opsparing med virksomhedsskatteprocenten. I eksemplet er der en negativ indskudskonto på 1 mio. kr. som kan udlignes ved udtræk af den private gæld. I praksis vil muligheden nok ikke anvendes særligt tit for en selvstændig praktiserende læge, særligt hvis praksis er en del af et I/S. Lægens andel af resultat fra I/S'et vil så efterfølgende skulle indregnes i et selskab, som skal udbetale løn til lægen. Dette vil medføre flere administrative opgaver og indberetninger såsom lønsumsafgift, lønangivelser mv. Endvidere kan afskrivningsmulighederne på de erhvervsmæssige aktiver i selskabet ikke anvendes til at optimere på skattebetalingen hos den ultimative personlige ejer.

5.2.3 Øvrige eksempler

I de anvendte gennemgående eksempler, har det primært været konsekvenserne af en negativ indskudskonto som er beskrevet. Den utilsigtede anvendelse af virksomhedsordningen har, som tidligere beskrevet, også været konstrueret med anvendelse af sikkerhedsstillelser i virksomhedsaktiver for privat gæld. Typisk har et indestående på en virksomhedskonto fungeret som sikkerhed for hævnninger på en privat kassekredit. Indskudskonto og kapitalafkastgrundlag påvirkes ikke af sikkerhedsstillelsen og den selvstændige erhvervsdrivende vil således som udgangspunkt ikke blive ramt af manglende mulighed for opsparing.

Lovændringen tilsiger dog, at sikkerhedsstillelse for privat gæld medfører en øjeblikkelig beskatning udenom hæverækkefølgen og manglende adgang til opsparing. Den selvstændige erhvervsdrivende kan således blive ramt dobbelt, såfremt der indenfor samme år realiseres et større overskud og der samtidig er stillet sikkerhed for privat gæld. Hele overskuddet kommer til beskatning og sikkerhedsstillelsen bliver tillagt indkomsten.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Pengeinstituttet som har fået sikkerhed i virksomhedens aktiver for den private gæld, vil kræve gælden indfriet for at fjerne sikkerhedsstillelsen. Alternativt vil der kræves sikkerhed i andre aktiver, som skal være private aktiver, for ikke at komme i samme situation igen. Skal gælden indfries vil det kræve betaling med beskattede midler og muligheden for nye private sikkerheder er typisk ikke tilstede. Er der tale om sikkerhed etableret inden 10. juni 2014, har den selvstændige erhvervsdrivende mulighed for fortsat at foretage opsparing frem til og med 2017 og har således 3 år til afvikling af sikkerhedsstillelsen.

Et løsningsforslag, hvor sikkerhedsstillelsen for den private gæld kan opretholdes og hvor der ikke skal foretages indskud af private midler kan være virksomhedsomdannelsen. Som nævnt tidligere har arrangementet typisk ikke givet en negativ indskudskonto, hvorfor der inden omdannelse ikke kræves en udligning heraf. Eventuelle opsparede overskud kommer ikke til beskatning, som ved almindelig udtræden af virksomhedsordningen, men vil fragå i den opgjorte skattemæssige anskaffelsessum for anparterne. Den selvstændige erhvervsdrivende vil ved omdannelsen modtage anparter, som kan stilles til sikkerhed for den private gæld. Anparter i et selskab anses som et privat aktiv og vil således ikke anses som ulovligt aktionærlån med beskatning til følge.

Det kan så diskuteres, hvor stor værdi kreditgiver vil tillægge pantet i anparterne. Men den tidligere konstruktion med en stor likvid beholdning i virksomheden taler for en relativ fornuftig egenkapital, der består af en større likvid beholdning uden anden pantsætning. Pantet i anparterne burde derfor repræsentere en solid sikkerhed for kreditgiver.

5.2.4 Hvem rammer L 200 og hvem rammes hårdest

Lovforslaget L 200 blev fremsat med det formål at forhindre en utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningens regelsæt. Lovforslaget skulle forhindre, at privat gæld blev indskudt i virksomhedsordningen med en forhøjet rentefradragsprocent til følge. Herudover skal muligheden for finansiering af privatforbrug med lavt beskattede midler også forhindres. Med vedtagelsen af L 200 blev en del centrale elementer i virksomhedsordningen ændret og der indførtes også nye begreber til at dæmme op for den utilsigtede udnyttelse.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Ændringerne vil dog efter min overbevisning få nogle utilsigtede konsekvenser og ramme nogle af de etablerede selvstændige erhvervsdrivende ekstra hårdt. Endvidere vil en del nyopstartede virksomheder også blive ramt u hensigtsmæssigt. Som påvist i case-eksemplerne vil ændringerne især ramme de selvstændige erhvervsdrivende, der har oparbejdet en negativ indskudskonto gennem en årrække med svigtende indtjening. Disse selvstændige erhvervsdrivende har ikke udnyttet ordningen, men ageret i henhold til praksis og har mod deres lån i virksomheden måttet betale en rentekorrektion. Fremadrettet mistes muligheden for opsparring indtil negativ indskudskonto er udlignet, hvilket vil koste likviditet for en allerede presset virksomhed.

For nystartede selvstændige erhvervsdrivende, som kommer fra en tilværelse som lønmodtager, vil ændringerne også få stor betydning for virksomhedens økonomi i de svære opstartsår. Omfanget af administration kommer tit som en overraskelse for de nystartede virksomheds ejere, der har fokus på selve driften og ikke det daglige bogholderi. Konsekvenserne heraf er ofte, at der først er overblik over indtjeningen og hævningerne efter afslutningen af året. Selv meget beskedne hævninger udover overskuddet kan, som tidligere anført, få omfattende skattemæssige og likviditetsmæssige konsekvenser. Disse konsekvenser betyder manglende ressourcer til at udvikle virksomheden.

Personerne, der har foretaget den utilsigtede udnyttelse enten ved indskud af privat gæld eller ved at stille sikkerhed for privat gæld med virksomhedsaktiver, rammes af indgrebet, men kan relativt simpelt rette op på konsekvenserne. I case-eksemplerne og beskrivelsen af øvrige arrangementer ses det, at den private gæld kan tages ud af ordningen og mulighed for opsparring genoprettes. Ved sikkerhedsstillelsen for privat gæld opnås der mulighed for over en 3 årig periode at ophæve disse arrangementer. Den utilsigtede udnyttelse er tit sket hos personer med store indkomster, da besparelsen her, som ved anden skatteplanlægning, er højest. De store indkomster kommer typisk fra etablerede virksomheder og erhverv, der ikke er så afhængig af likviditet til fremtidig udvikling, som nystartede virksomheder og virksomheder i erhverv med lavkonjunktur. Det fremadrettede øgede likviditetstræk, til betaling af afdrag på privat gæld med fuldt beskattede midler og lavere rentefradrag, kan således ske i en virksomhed med god indtjening.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

Ovenstående gennemgang giver således et indtryk af, at de personer som det vedtagne lovforslag er rettet mod, er dem som nemmest kan afbøje konsekvenserne. De selvstændige erhvervsdrivende, som ikke har udnyttet ordningen, er dem som rammes hårdest og samtidig har sværest ved at afbøje konsekvenserne.

5.3. Fremtidig og anden lovgivning

Den tidligere omtalte skattereform fra 2012 medførte et tema om større efterrettelighed, som skal sikre, at dels personer og dels selskaber, skal betale den skat som lovgivningens regelsæt tilkendegiver. Fremadrettet vil der også være fokus på at nedbringe skatten på arbejde dels for at sikre eller forøge virksomhedernes konkurrenceevne, men også for at øge gevinsten ved at tage et arbejde. Efterretteligheden skal være med til at sikre finansieringen af fremtidige skattelettelser på arbejde.

En allerede omtalt konsekvens af efterretteligheden var vedtagelsen af Ligningslovens § 16 E vedrørende beskatning af kapitalejers lån hos deres selskaber. LL § 16 tilsiger en øjeblikkelig beskatning af en kapitalejers lån hos dennes selskab. Lovforslaget L 200 er fremsat dels med afsæt i efterretteligheden og dels med afsæt i LL's 16 E, hvortil der drages sammenligninger.

Fremadrettet vil SKAT have større fokus på lukning af såkaldte skattehuller, hvor skattehuller skal forstås som områder, hvor den gældende lovgivning ikke sikrer den rette skattebetaling. Om der så i praksis er tale om reelle skattehuller eller om der er tale om en lovgivning eller praksis som på særlige områder giver mulighed for en lempelig beskatning, afhænger jo af ens opfattelse.

En nylig konsekvens af efterretteligheden og lukningen af skattehuller er ændringen af det såkaldte værdiansættelsescirkulære fra 1982. Dette cirkulære indeholder særlige regler for værdiansættelsen af unoterede aktier i forbindelse med overdragelse af unoterede aktier i familierekredsen. Det har tidligere været muligt at anvende den såkaldte formueskattekurs ved værdiansættelsen, hvilket gav mulighed for at opgøre værdien af de unoterede aktier uden

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

medtagelse af goodwill. Denne mulighed sikrede, at beløb, hvoraf der skulle betales arveafgift kunne holdes på et relativt lavt niveau.

Anvendelsen af værdiansættelsescirkulæret har været anvendt i praksis siden 1982 og ophævelsen skete uden nogen form for debat eller høring af de berørte parter natten til den 5. februar 2015 ved udsendelse af styresignal fra SKAT. Værdiansættelsen skal fremadrettet ske med tillæg af goodwill, som opgøres efter TSS-Cirkulære 2000-9²⁶.

Et generationsskifte af en virksomhed indenfor familiekredsen vil efter ovenstående praksis ændring blive dyrere i form af en øget gaveafgift, men også til betaling rådgivningsydelse. Rådgivningen vil blive mere omfattende da værdiansættelsen af anparterne vil blive mere kompliceret og der opnås ikke en ”sikker” værdi da beregningerne vil bero på skøn.

Med vedtagelsen af L 200 og ændringerne fra styresignal vedrørende værdiansættelsescirkulæret om unoterede anparter og aktier står det klart, at praksis og gældende lovgivning, hvor der kan drages tvivl om efterretteligheden vil være oplagte områder for opstramning.

5.4. Delkonklusion

Som gennemgået i ovenstående afsnit har det vedtagne lovforslag nogle utilsigtede konsekvenser dels på hvem som rammes og hvor hårdt, men også ved valg af driftsform for virksomheden.

Ved gennemgang af case-eksemplerne ses konsekvenserne at ramme relativt hårdt, hvor der ikke er sket en utilsigtet udnyttelse. Samtidig rammes de personer, der har udnyttet ordningen relativt beskeden, da der her er flere muligheder for at afbøje konsekvenserne. Valget af driftsform af virksomhed påvirkes også af ændringerne. Dette skyldes primært, at betydning af hævninger udover skattemæssigt overskud har vidt rækkende skattemæssige og likviditetsmæssige konsekvenser ved drift i privat regi. Ved drift i selskabsform vil udbetaling af løn til indehaver udover faktisk overskud i de fleste tilfælde ikke have likviditetsmæssige eller skattemæssige konsekvenser for indehaveren eller virksomheden. Indehaveren er godt nok beskattet af den fulde udbetalte løn fra selskabet, mens løn udover overskuddet ikke får yder-

---

²⁶ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=2170704>

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

ligere konsekvenser i privatregi. Den manglende beskatning af den selvstændige erhvervsdrivende er efter min overbevisning også korrekt, da hævninger modsvares af et lån i virksomheden som den selvstændige erhvervsdrivende hæfter for personligt. I selskabsregi er der ingen personlig hæftelse for en negativ egenkapital som følge af udbetaling af løn udover overskuddet.

Efterretteligheden vil fortsat have SKAT's fokus og der kan sikkert ventes nye lovforslag hvor praksis indeholdende en lempelig beskatning vil ændres. Som nævnt ovenfor er seneste eksempel et ændret styresignal fra SKAT, om anvendelsen af formueskattekursen til værdiansættelsen af unoterede aktier, ved salg af aktier i familiekredsen. SKAT har også øget fokus på fradrag af underskud i virksomheder, som gennem en årrække har givet underskud. Fokus er på virksomheder som grundet størrelse og drift kan anses som hobbyvirksomhed og derfor nægtes fradrag for underskuddet.

Med fokus på efterretteligheden vil blikket fra politikere og SKAT's side sikkert også rettes mod sager eller områder, som får mediernes bevågenhed. Typisk vil der gennem en artikelse-rie eller programserie blive rettet fokus på et særligt område som enten beskattes lempeligt eller hvor efterretteligheden af praksis kan diskuteres. Grundet mediernes pres og den hurtige spredning af budskab og holdninger på diverse sociale medier, vil der fra offentligheden kræves handling. Politikerne er hurtige til at reagere på sådanne sager og der kræves indgreb fra flere sider. Sådanne indgreb gør det ikke nemt at drive virksomhed, da de ofte bliver gennemført på et spinkelt grundlag med konsekvenser af større eller mindre omfang for virksomhederne. I de fleste tilfælde rammes alle bredt over en kam, i stedet for ved øget kontrol at rette op på efterretteligheden. Endvidere vil disse indgreb også tit have en tendens til lovgivning med tilbagevirkende kraft, da konsekvenserne skyldes tidligere dispositioner, der er foregået i henhold til gældende lovgivning og praksis.

6. Konklusion

Generelt er der blandt erhvervsliv, politikere, rådgivere og befolkningen fælles konsensus om, at decideret skattesnyd skal forhindres. Da det danske skattetryk er blandt de højeste i verden er besparelsen typisk væsentlige beløb, såfremt der kan findes skattehuller eller laves fordelagtig skatteplanlægning. Sondringen mellem skattesnyd, skatteplanlægning og områder, hvor lovgivningen giver mulighed for lempelig beskatning kan være svær at definere.

Fremsættelsen af lovforslag L 200 skete som bekendt for at forhindre en utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen. I dette tilfælde blev lovforslaget fremsat uden nogen form for forudgående mediedebat om den utilsigtede udnyttelse og lovforslaget kom således som et lyn fra en klar himmel. Virksomhedsordningens regelsæt blev indført i 1987, hvorefter praksis gennem en årrække blev fastlagt gennem fortolkninger, styresignaler og domsafgørelser. Lovgivning og praksis har således ikke været ændret nævneværdigt i 25 år, hvorfor fremsættelsen af lovforslag L 200 om utilsigtet udnyttelse fremkaldte en del spørgsmål og bemærkninger med hensyn til praktisk anvendelse og fortolkning af ændringerne.

Som beskrevet tidligere skal virksomhedsordningens regelsæt sikre, at den selvstændige erhvervsdrivende opnår fuldt fradrag for sine renteudgifter i virksomheden, opnår mulighed for opsparing af ej hævet overskud til beskatning med selskabsskatteprocenten samt muligheden for udtræk af overskud i år med mindre overskud. Virksomhedsejeren, som har valgt at drive virksomhed i privatregi med anvendelse af virksomhedsordningen, opnår således samme skattemæssige fordele med rentefradraget og opsparing med selskabsbeskatning, som hvis virksomheden var drevet i selskabsform. Med vedtagelsen af lovforslag L 200 vil denne sidestilling af drift i privatregi contra drift i selskabsform blive forrykket. Udtræk udover skattemæssigt overskud, som er at sidestille med at låne i virksomheden, vil medføre fuld beskatning af årets overskud og det kommende års overskud. Et lån i virksomheden, som foretages af en selvstændig erhvervsdrivende vil være at låne penge af sig selv. Lukkes virksomheden umiddelbart efter hævnningen udover overskuddet vil den selvstændige erhvervsdrivende hæfte personligt for virksomhedens gæld og skal over en periode indfri denne gæld af beskattede midler.

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

I bemærkningerne til det vedtagne lovforslag sammenlignes ovenstående lån i virksomheden, via negativ indskudskonto, som hvis en anpartshaver havde lånt i dennes selskab. Denne sammenligning er, som tidligere anført, ikke korrekt ifølge min overbevisning. Dette skyldes at ved lån mellem en anpartshaver og dennes selskab er der tale om lån mellem 2 selvstændige juridiske enheder og 2 selvstændige skattesubjekter. Ved lån via virksomhedsordningen er der tale om én juridisk enhed og ét skattemæssigt subjekt. Sammenligningen med lovindgrebet mod ulovligt aktionærlån, beskrevet i Ligningslovens § 16 E holder således ikke. SKAT's holdning om, at Lovforslag L 200 sidestiller lån i virksomheden ved drift i selskabsregi contra drift i privatregi giver reelt en negativ skævvridning for de selvstændige erhvervsdrivende som anvender virksomhedsordningen.

I forbindelse med gennemgangen af dels lovforslaget og den faktisk vedtagne lov kommer det til udtryk flere steder, at holdningen hos ministeriet har været, at negativ indskudskonto hovedsagelig var udtryk for en utilsigtet udnyttelse af virksomhedsordningen. Den utilsigtede udnyttelse er sket ved indskud af privat gæld i virksomhedsordningen med opnåelse af fuldt rentefradrag og mulighed for afdrag med lavt beskattede midler. De personer, der rent faktisk har indskudt privat gæld, kan som tidligere påvist, relativt enkelt uden behov for likviditet genoprette muligheden for opsparing. De personer, der ikke har indskudt privat gæld men har fået en negativ indskudskonto af andre årsager, vil skulle indskyde relativt store beskattede midler eller udtage virksomhedsgæld for at genoprette muligheden for opsparing. I bemærkningerne i loven er det udtalt at hævning udover overskud er at sidestilles med hævning af fremtidig overskud. Dette skal ses i modsætning til praksis siden 1987, hvor hævning udover overskud, har været at sidestille med lån i virksomheden med rentekorrektion til følge og fortsat mulighed for opsparing.

Ændringerne omkring håndteringen af sikkerhedsstillelser ved anvendelsen af virksomhedsordningen får også vidtrækkende konsekvenser og rammer bredt og ikke kun hvor der er sket en utilsigtet udnyttelse. Som tidligere anført, er der ved optagelsen af lån og kreditter ikke førhen rettet fokus mod om sikkerheder var stillet i private aktiver eller i virksomhedens aktiver. For at ramme arrangementer, hvor der er optaget privat gæld, til privatforbrug, med sikkerhed i virksomhedsaktiver vil en sådan sikkerhedsstillelse medføre øjeblikkelig beskatning. Beløbet vil blive tillagt overskud og ikke indgå i hæverækkefølgen, det vil sige, der skal ske be-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

skatning af et beløb som aldrig er tjent. Det må antages at der igen fra Skatteministeriets side, er foretaget sammenligning med Ligningslovens § 16E. Her resulterer en sikkerhedsstillelse i selskabets aktiver for hovedaktionærens private gæld i et ulovligt aktionærlån, som beskattes øjeblikkelig som løn eller udlodningen. Efter min overbevisning kan der heller ikke her sammenlignes da der som anført ovenfor er tale om 2 selvstændige juridiske enheder og 2 selvstændige skattesubjekter. Går en virksomhed konkurs som drives i virksomhedsordningen vil kreditorer kunne gå efter ej pantsatte private aktiver for at inddrive gæld. Går et selskab konkurs vil kreditorer kun kunne gå efter ej pantsatte virksomhedsaktiver for at inddrive gælden. Gældsoptagelsen ved drift i virksomhedsordningen har ved tvangsindfrielse, således ingen betydning da der kan ske opfyldelse i både virksomhedens aktiver og i private aktiver.

En udnyttelse af lovgivningen til en for spekulativ skatteplanlægning skal efter min holdning også bremses. Den vedtagne lov nr. 992 af 16. september 2014 har dog for vidtrækkende konsekvenser, især for dem som ændringerne reelt ikke var rettet imod. Indførelsen af den såkaldte rentekorrektionssats er med til at genoprette den selvkontrollerende effekt i virksomhedsordningen. Derfor vil incitamentet til indskud af privat gæld gøres mindre attraktivt allerede med indførelsen af denne. Rentekorrektionssatsen er foreslået som værende 3% højere end kapitalafkastsatsen og heraf følger, at det vil blive mindre fordelagtigt at skyde private lån ind i ordningen da den afledte rentekorrektion vil blive beregnet med et væsentlig større beløb.

Frafaldet af muligheden for opsparing ved negativ indskudskonto burde også kun være gældende såfremt indskudskonto var negativ ultimo året. Dette giver mulighed for at udligne en beskeden negativ indskudskonto fra året før, som er opstået utilsigtet ved en hævning udover overskuddet. Langt størstedelen af selvstændige erhvervsdrivende har først overblik over hævnings og overskud 4-6 måneder efter afslutningsdatoen. Derfor kan små utilsigtede negative indskudskonti få store skattemæssig og likviditetsmæssige konsekvenser. Såfremt mulighed for opsparing kun bortfaldt ved negativ indskudskonto ultimo, vil dette også være medvirkende til at reducere administrative byrder og sikre likviditet til udvikling og vækst hos de små og mellemstore virksomheder.

Til opblødning af konsekvenserne og genoprette praksis fra mange års anvendelse af virksomhedsordningen vil beskatning af en sikkerhedsstillelse istedet skulle foretages via hæve-

Lovforslag L 200 – Lov nr. 992 af 16. september 2014

rækkefølgen. Dette bevirker, at tidligere opsparet overskud beskattes såfremt årets overskud ikke kan rumme sikkerhedsstillelsen og en sikkerhedsstillelse udover førnævnte vil fragå indskudskonto. Således vil den selvstændige erhvervsdrivende i første omgang blive beskattet af faktisk indtjent indkomst og ved efterfølgende negativ indskudskonto blive beskattet af rentekorrektionen.

I domsafgørelser er der, som beskrevet tidligere, godkendt indskud af privat gæld i virksomhedsordningen. Godkendelsen fra SKM 2007.588.LSR ligger vægt på, at renten på den indskudt gæld svarer til kapitalafkastsatsen. Årsagen til godkendelsen må bunde i, at den selvkontrollerende effekt er til stede, når dette er tilfældet. I praksis er der gennem de senere år indskudt private lån med rentesatser på 5-10 % mens kapitalafkastsatsen har været omkring 2%. Sammenholdes dette med domsafgørelsen vil denne praksis ikke kunne godkendes. Havde der således været en øget kontrol og håndhævelse af gældende retspraksis vil omfanget af den utilsigtede udnyttelse være minimeret. Indførelsen, og om ikke andet så omfanget, af L 200 kunne givetvis have været undgået eller reduceret.

Det samme forhold var også gældende i forbindelse med ændret håndtering af ulovlige aktionærlån. Ændringen medførte som bekendt Ligningslovens § 16 E som tilsiger en øjeblikkelig beskatning ved konstatering af udlån til aktionær. Udlån til et selskabs kapitalejer har altid været ulovligt selskabsretlig med krav om tilbagebetaling med tillæg af rente og revisor har haft pligt til at oplyse om udlånet i påtegningen. Gennem en årrække har der kun i meget få sager været gjort krav om fysisk tilbagebetaling fra myndighedernes side og omfanget af aktionærlån steg voldsomt. Dette medførte som bekendt ligningslovens § 16 E som skattemæssigt kunne få store skattemæssige og likviditetsmæssige konsekvenser især hvis udlånet var tilbagebetalt efter, at beskatningen reelt havde fundet sted.

SKAT's fokus på efterretteligheden kan forhåbentlig medføre kontrol som sikre håndhævelsen af allerede gældende lovgivning og praksis. Sker dette vil der forhåbentlig ikke skulle indføres ny lovgivning som typisk rammer bredt og med utilsigtede konsekvenser.

7. Litteraturliste

Bøger:

Lærebog om indkomstskat 14. udgave – Aage Michelsen m.fl. – Jurist- og Økonomforbundets Forlag 2011

Hjemmesider:

http://www.beierholm.dk/fileadmin/user_upload/pdf/skat/2014/2014_19_Vedtaget_stramning_VO__120914.pdf

http://www.danmarksskatteadvokater.dk/media/48823/muligheder_faldgruber_012014.pdf

<http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/l200/spm.htm>

<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/35830>.

Publikationer/artikler:

SkatteOrientering – artikel 102, Ole Aagesen – Revifora 2001

Væsentlige ændringer vedrørende virksomhedsordningen – lovforslag L 200 – Arne Larsen – SR-Skat online

Solid skattegevinst ved at flytte gæld – Frederik M. Juel – Erhvervsbladet 20. september 2006

Love:

Virksomhedsskatteoven

Ligningsloven

Selskabsloven

Andet:

Folketingstidende A – Folketinget 2013-14 – Forslag af 11. juni 2014 L 200 Lov om ændring af virksomhedsskatteoven

Folketingstidende C – Folketinget 2013-14 – Vedtaget af Folketinget 9. september 2014 L 200 Lov om ændring af virksomhedsskatteoven.